

Siemens Intern

Nr. 8 – Onsdag 14. desember 1988

Siemens i Norge 90 år
Hurra!

Siemens Intern ønsker alle sine lesere en god jul!

Jubilanter

70 år

15/1: Olav Rekdal, Henrik Wergelandsvei 10, Tromsø

21/1: Kåre Bondkall, Gl. Drammensvei 150 A, 1310 Blommenholm

67 år 2/1: Ole Anton Alfstad, S/O

18/1: Knut Plesner, S/O

28/1: Oddvar Lie, S/T

60 år 13/1: Leif Larsen, S/O

50 år

15/1: Aud Oddbjørg Lindstad, S/O

18/1: Kåre Aanonli, S/T

19/1: Turid Pettersen, S/Sarpsborg

8/2: Carl Oddvar Solberg, S/O

14/2: Thor Løkke-Sørensen, S/O

40 års jubileum

2/1: Bjørn Dahlberg, S/O

20/1: Jan Frey, S/O

24/1: Johannes Langhelle, S/B

3/2: Per Bakken, S/O

25 års jubileum

2/1: Bjarne Hofstad, S/O

Sture Eide, S/T

16/1: Gunnar Johansen, S/O

21/1: Jon Sigurd Ekle, S/T

27/1: Gunnar Liabø, S/T

Nytt om navn

Som ny leder for Siemens Tromsø er for en periode av 2 år ansatt Olav Rygvold, Siemens Trondheim. Han tiltrer 1/1 1989 og overtar etter den nåværende adm. direktør Arne S. Hanssen. Olav Rygvold er idag leder av TA, Region Nord. I hans sted er utnevnt Lidvard Måseide, Ålesund for en periode av 1 år. Hans stedfortreder som TA-leder blir Wilhelm Storm, leder av TA industri.

Lidvard Måseide, S/Ålesund er utnevnt til overingeniør.

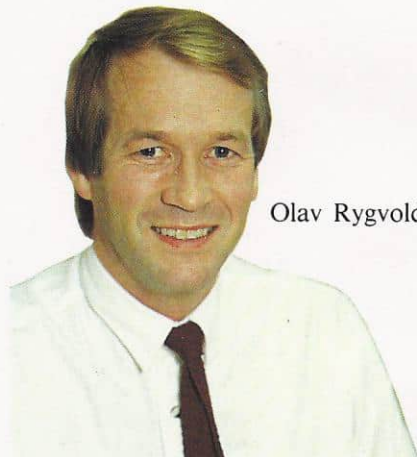
Ivar Ræder er utnevnt til kvalitets-sikringssjef i Region Nord fra 1/11-88.

Region VEST:

Nils Nesheim har overtatt ledelsen av markedsføring bransje e-verk.

Dødsfall

Pensjonist Ole Soknes, S/T døde 14.11.88, 56 år gammel.

Olav Rygvold

Avdelingen ble tidligere ledet av Sverre Sivertsen. Markedsføring bransje industri/offshore ledes av Sverre Sivertsen. Offshore installasjon ledes av Thorbjørn Ulriksen, offshore engineering av Magne Fiskvik.

Markedsføring bransje Skip ledes av Sverre Sivertsen etter Per Bjarte Hanstveit som er blitt leder av Osterøy e-verk. Sjur Steen-Nilsen har overtatt ledelsen av markedsføring bransje installasjon anlegg i tillegg til ansvaret for regionens tekniske driftsavdelinger og TA.

En ny avdeling for montasje og installasjon er kommet til i Sunnfjord. Den ledes av M. Furnes.

Torstein ble best!

Torstein Solheim, S/O har nettopp avsluttet sin 2 årige Stammhauslehre i Tyskland - med topp resultat - han ble best av samtlige 120 læringer!

Torstein er selvsagt kjempefornøyd selv - antyder at han kanskje har hatt litt flaks også, men resultatet skyldes stort sett hard jobbing.

Om St.Hauslehre sier Torstein at den skiller seg fra vanlig skole/universitet ved langt mer aktiv deltakelse (foredrag, diskusjoner osv). Utdannelsen veksler også mellom skolegang og praksisperioder. Han har hatt stort utbytte av denne tida, ikke bare faglig men også menneskelig. I perioder kan det være tøft, men du sitter også igjen med utrolig mange gode og gøyale minner. Samholdet mellom lærlingene har også vært godt.

Torstein anbefaler de som får mulighet til det, å ta St.Hauslehre. Du får også et veldig spesielt forhold til firmaet etter en slik utdanning.

Foreløpig skal Torstein være i Erlangen fram til 1. mai neste år - da kan vi forhåpentligvis ønske ham velkommen hjem som økonom i S/O!

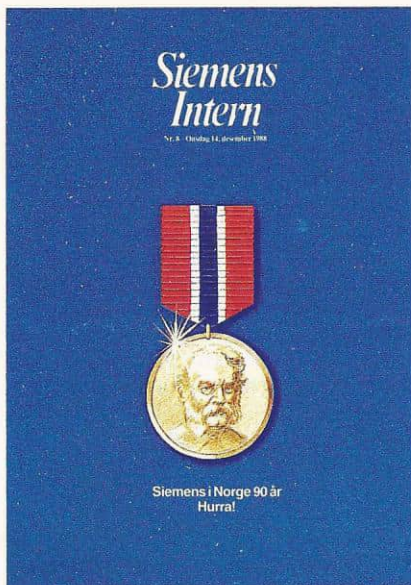
Heia Torstein - lykke til!

Laila Hermansen

Vi gratulerer

Vi gratulerer Oddveig og Terje Mula Jensen, Siemens Sandnessjøen med bryllupet!

Ingen sak å bli gammel vel – jubileer er vel ingenting å feire, har vi hørt. Det er vi helt uenig i. Vi synes det er fantastisk at firmaet vårt er blitt 90 år, at det har klart seg godt i alle disse årene og det fortsatt er i vekst og fremgang.

Hurra for Siemens!

Hurraet gjelder naturligvis først og fremst Siemens-firmaets grunnlegger, Werner von Siemens, den store oppfinner og sosiale foregangsmann. Sammen med en arbeidskamerat startet han Siemens & Halske i Berlin i 1847 – et firma med usedvanlig livskraft, ikke minst takket være Werner Siemens' egne oppfinnelser og ideer. Det ble Siemens-firmaer i land etter land, og den 14. desember 1898 altså i Norge. Idag har Siemens på verdensbasis 353 000 medarbeidere og en årsomsetning på over 220 milliarder kroner.

Vi er i en stor familie!

Siemens Intern har ikke tatt mål av seg til å skrive vårt firmas historie i dette nummeret. Den oppgaven er ivarettatt av en annen trykksak som er delt ut til de ansatte nå ved jubileet, "Siemens i Norge 90 år". Det vi har gjort, er å bringe glimt fra vår fortid gjennom intervjuer og reportasjer. Ikke bare fortiden, forresten – dagen og fremtiden også. Vi har fått mange gode tips fra leserne om dette, og det var ikke råd å benytte alle. Men takk likevel – vi tar vare på det overskytende til senere bruk!

Vårt 90 års jubileum faller i en tid med motgang og vanskeligheter i hele samfunnet. La oss ansatte gi firmaet den jubileumsgave, at vi slutter opp om det på alle måter, jobber hardere enn før og tar et ekstra tak når det kreves. Så kan vi trygt se nye jubileer i møte!

Hilsen fra oss i Siemens Intern

Vi var jo med. Det var jo her vi levde!

En hilsen fra Siemenspensjonistene til firmaet i anledning de passerte 90 år

Av Erling Bjørseth

Når årene – i tid – har gjort oss gamle
men fremtidsvyer, og vår tenkeevne synes klar
da har vi ennu rett til å bedømme
den tid vi lever i
og den som engang var –

Et fugleperspektiv er blitt en gave,
for oss som blar i minnenes bok fra yngre år.
Dager som vi minnes vil med glede
står som en bauta, hugget ut av edel sten
og minner oss om årene da alle i forening
var med, og bygget opp mot det som siden blev.

Der hvor viljen var tilstede, der hvor ingen manglet mot,
der hvor kunnskap banet veien, så et firma fikk slå rot, –
der ble grunnlag lagt for oss som fulgte etter.

Vi vil minnes, – se tilbake til den tid som engang var
da man satset på den grunnsten som siden huset bar.
Vi vil minnes alle de som skal ha ære
for en utvikling som sjelden har sett maken . . .

Når Siemens A/S nå har rundet nitti,
det for alltid setter preg (men nytt skal komme!)
Med store anlegg gjennomført, respekten fulgte med
en stab av friske krefter, fra topp og helt til "bånn"
ga her de store bragder. – Respekten, tok de hjem . . .

Når vi nå er blitt gamle og noen føles slitt,
så følger det av alderen, – naturen vil det slik.
Men minnene, fra hine friske dager,
så lett og ofte oss til Siemens drager.
Vi var jo med. – Det var jo her vi levde.
Vårt arbeid var en lek, om enn i slit,
og det var godt, – å komme hjem, mot kveld . . .

Lyse hoder i Siemens belønnet

Forrige forretningsår ble det utbetalt over 155.000 kroner i premier i Forslagskassen. Dette er ny rekord for Siemens i Norge. Også antall innleverte forslag overgår alle tidligere år. På landsbasis kom det inn i alt 375 forslag. Dette er en økning på over 60 % sammenlignet med 86/87.

BRUS-kampanjen som Forslagskomiteén arrangerte i mars, april og mai var nok en medvirkende årsak til at antallet innleverte forslag ble så høyt, men kan ikke alene forklare hele økningen. Tallene er gledelige. Ikke minst i tider da konkurransen skjerpes, er det viktig å ha et våkent øye for forbedringer. Fjorårets største premieutbetaling gikk til Sverre Helgason S/T. Han fikk 14.000 kroner i premie for sitt forslag om et sammenleggbart kioskfundament (omtalt i Siemens Intern nr 2/88). Totalt ble 153 av de innleverte forslagene i forrige forretningsår premiert.

Forslag med premie over kr. 500,-

Om du ønsker å vite mer om et forslag kontakt forslagsstilleren direkte.

H.Døhlen S/O fikk kr 1.800 for sitt forslag om skapmontasje.

A.Ueland S/O har foreslått en ny startprosedyre for WordPerfect, premien ble kr 1.500.

A.Solhaug S/O har mottatt kr 600 for sitt forslag om bedre ress.-utnyttelse 1.

G. Rønne S/T har foreslått en mer rasjonell stabling av elektriske ovner. Premien ble kr 4.100.

O. Brustad S/T har konstruert (og fått laget) et transportverktøy/vogn til 8BD10 - SF6 anlegg. Dette gjør transport og montasje lettere, raskere og sikrere. Premien ble kr 7.000. Han har også levert et forslag vedrørende bærende/dekkprofiler. Premien her ble kr 1.440.

J.A.Bordal S/T har fått kr 2.600 i premie for sitt forslag om endring av skjelett for starterfelt og forbr.felt i industritavle.

T.Hagen S/T har foreslått å forlenge strømbanen på bryter F148GH. Premien ble kr 2.160.

T.Sivertsen S/T fikk kr 5.250 for sitt forslag om å sette inn små tynnplater på hvert hjørne av bakplate KT3.

N.Nyhus S/T har foreslått en ny løfteanordning med fire ganger større styrke enn dagens, for S404. Premien ble kr 720.

B.Fredriksen S/T har foreslått et mere rasjonelt lagerhold av varmelister. Forslaget ble premiert med kr 2.160.

A.Hjertnes S/T fikk kr 540 i premie for sitt forslag om utbedring av mangler i tilfluktsrom.

I.Hofler S/T har foreslått å stemple alle timesedler med periodenummer for punching. Premien ble kr 720.

J.E.Reierskog S/T har fått kr 9.840 i premie for sitt forslag om å sløyfe den indre emballeringen av C2-ovnene. Denne er nå overflødig fordi den øvrige emballering (trepaller sammen med krympeplast) er bedre enn tidligere (stålpaller).

B.Odden S/T har foreslått å bygge på styring av borret i borerjigg 2.0965. Premien ble kr 1.080.

O.Kirkbakk S/T har blitt premiert med kr 540 for sitt forslag om å montere stoppetapper i verk for preging av hakk i el.rør.

H.Vågsvær S/T har foreslått jigg for montering av takskilt på kiosk F157. Premien ble kr 720.

A.Aasen S/T ble premiert med kr 960 for sitt forslag om endring i dagens "LAGORD"-system.

S.K.Iversen S/T foreslår å tilby kunden operatorkurs UPS. Kursene bør derfor være med i kurskatalogen. Premien ble kr 1.920.

Siemens-ansatt svindlet for 150.000 kr.

Terje Nøding, Region Øst Siemens Oslo ble i sommer frastjålet sitt minibankkort, og i løpet av 3 uker klarte tyven å svindle til seg 150.000 kroner på kortet - et beløp banken fra begynnelsen av nektet å vedkjenne seg. Det endte med et kompromiss, og Terje må selv betale 50.000 kr. - En advarsel til alle som bruker minibankkort, sier Terje: Stol ikke på at den såkalte "øvre uttaksgrense pr. 7 dager" har noen betydning!

Historien startet 3. juli, mens Terje og samboer Tove Krogh-Vennemo var i Siemens Trondheim, da det ble begått innbrudd i deres hus i Bjørndalen om natten. Blant mye annet ble minibankkortet stjålet, og i løpet av 3

uker klarte tyven å gjennomføre 350 transaksjoner og bruke over 150 000 kr. på Terjes konto.

Bankenes minikortsystem er i virkeligheten svært mangelfullt, og jeg synes det er uaktsomt at kundene ikke blir informert om systemets svakheter, sier Terje. Det er spesielt betalingsautomatene som er det svake ledd. - Terje har fått støtte fra For-

brukerrådet og Kreditt-tilsynet, men han valgte likevel å godta et forlik fremfor å gå til rettsak mot banken, med de store praktiske vanskeligheter og omkostninger dette ville ha medført.

- Rettshjelp var nemlig umulig å oppdrive! sier Terje, som fikk sin sak referert i Fjernsynets Forbrukermagasin denne måneden.

Vigdis fra Siemens vant 3 gull i NM bodybuilding

- Jeg spiser og trener, spiser og trener. Og før konkurransen spiser jeg nesten ikke i det hele tatt, for da må alt fett bort, sier Vigdis Frydenlund, sensasjonen fra Norgesmesterskapet i bodybuilding i Sarpsborg 13. november, da hun gjorde "rent bord" ved å bli Norgesmester jr., vinne "Sarpsborg Open" og bli beste posør totalt. Vigdis jobber i Siemens Oslo, hennes arbeidsplass er i avdeling for mobiltelefoner. Tidligere har hun vært fast sommervikar i Tele - Vigdis er bare 20 år gammel, bosatt på Kaldbakken. Hun trener på Galaxy Gym på Veitvet 6 dager i uken.

- Søndag den 13. november var den lykkeligste dagen i mitt liv, sier Vigdis uten å blunke. Men det har vært et veldig slit, og jeg begynte å trene da jeg var 16 år gammel. Det gjelder å være målbevisst og konsentrere seg om oppgaven til enhver tid. Men jeg er helt bergtatt av denne sporten, så selv om jeg er ganske sliten ofte, er ikke motiveringen noe problem.

- Hva betyr disse seirene for deg nå?

- Jeg har nådd mitt første mål og gjort det meget bra. Nå er tiden inne for å sette seg et nytt mål og jobbe hardt mot dette. Så får tiden vise om jeg stiller i internasjonale konkurranser.

NRK Fjernsynet gjorde Vigdis sin oppvarming på arbeidsplassen i Siemens mobiltelefoner, Ensøveien 7 for å lage reportasje om hennes flotte innsats i NM i bodybuilding.

- Det skrives i avisene om doping-misbruk i kroppsbyggermiljøet?

- Ja, jeg ser det. Og det har blitt et forferdelig press for oss som ikke tar denne snarveien til topps. Jeg har

bygget opp kroppen min gjennom beinhard trening og sunt kosthold, og det går på vilje og forsakelse. Og etter min mening er det den eneste riktige måten å vinne på, sier Vigdis.

Siemens Sandnessjøen får nye trålerkontrakter

Fredag den 18. nov. var det en glad dag i S/Sandnessjøen. Da ble det nemlig tegnet kontrakt med Slipen Mek. Verksted A/S, Sandnessjøen og Siemens A/S, avd. Sandnessjøen på el-installasjon i en ny tråler til Sør-Troms Fiskeriselskap A/S.

Kontrakten omfatter planlegging og utførelse av alt innen elektro unntatt leveranse av radar og radio-utstyr.

I montørtimer utgjør dette ca. 9.000 timer og i omsetning 1/5 av S/Sandnessjøen sitt årsbudsjett.

• Flere trålere

- Det som gjør at dette får dimensjoner etter vår målestokk er at vi i tillegg holder på å installere i en lignende ny tråler, både hva arbeidsomfang og omsetning angår. Denne båten skal

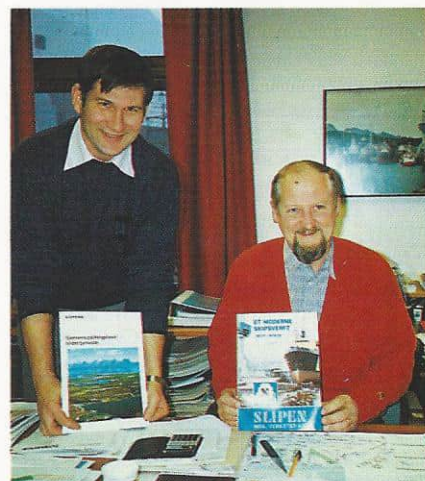
være ferdig i febr. 1989 og leveres til Lofoten Trålerrederi A/S, forteller Terje Sandnes til Siemens Intern.

- Og som kronen på verket har vi fått kontrakt på ombygning av en ny tråler for A/S Nestle Norge, og med opsjon på 8 stk. til. Første båt skal være ferdig i mars 1989, og så kommer de andre i tur og orden hvert 1/2 år framover.

I montørtimer utgjør hver båt ca. 1.500 timer og i omsetning ca. 1.5 mill. kroner.

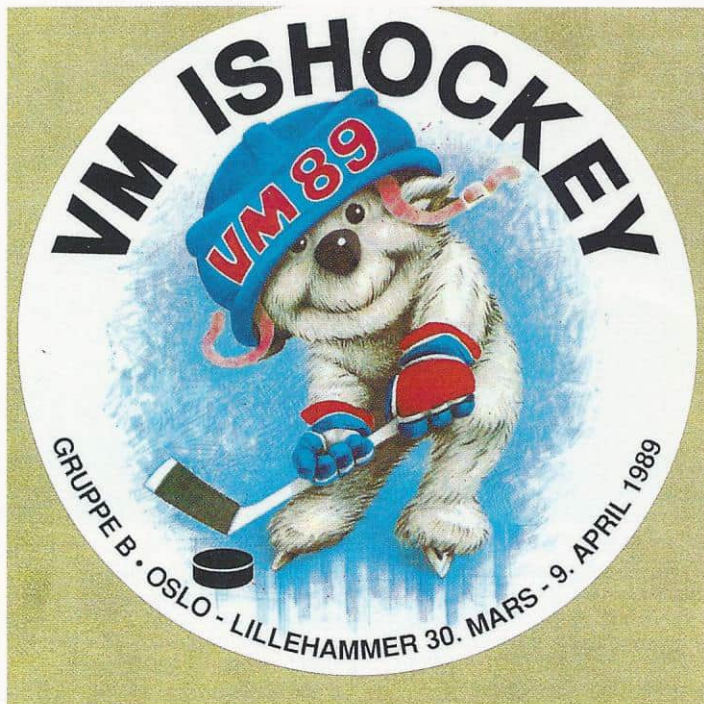
• Ny type bilferge

- Ellers nevner jeg at Siemens A/S er gått inn som aksjonær i et selskap som skal utvikle nye hurtiggående bilferger (20-25 miles fart), og hvor prototypen beregnes påbegynt om 1-2 år, opplyser Sandnes.

Adm. dir. Birger Jacobsen i Slipen Verksted A/S (t.h.) og S/Sandnessjøen sin "skipsmann", Sverre Sivertsen ved siste kontraktsunderskrivelse.

Ishockey-VM i Norge: Resultatservice på Siemens PC'er

Siemens er hovedsponsor for vinterens ishockey-VM, som går i Sverige (A-), Norge (B-) og Australia (C-pulje). Dette er en enestående anledning til å fortelle et større publikum om våre personlige datamaskiner (PC'er), som er hjertet VM's resultatservice.

Siemens PC'er vil være plassert ute på de forskjellige kamparenaene; Lillehammer, Jordal Amfi, Lørenskog og Asker. Maskinene kobles sammen i et nett som knytter det hele opp mot radio/TV-selskapenes resultatformidling. Programsystemet ble utviklet i forbindelse med VM i Wien for et par år siden, og er nå et standard produkt fra Siemens AG.

Siemens er VM's "official supplier" på computersystemer, sammen med Hitachi (video), Konica (kopiering) og Pepsi Cola (gjett hva!). Dette betyr at vår logo blir å finne i alle program, resultatlistor osv.

For Norges vedkommende er det ennå ikke avgjort om vi i tillegg vil bruke reklamemidler til å kjøpe oss plass på vant o.l., men Siemensnavnet vil uansett komme frem i programheftene og i forbindelse med overføringene i NRK.

SIS - (Siemens Informasjons-System) på seksjon Tele har det norske ansvar for computeroppbygg, service osv.

At mange av kampene er lagt til Lillehammer, setter naturligvis en ekstra spiss på arrangementet.

Kampene finner sted i den minste OL-hallen (3000 tilskuersplasser), som forøvrig innvies 17 desember i år med landskamp Norge/Vest-Tyskland.

*Vi sier tvi, tvi til SIS, -
og vel møtt foran skjermen i april!*

Hjertelig tak

til kolleger i Siemens for oppmerksomheten ved min 60 års dag.

Egil Tømte, S/O
til firmaets ledelse og kolleger for oppmerksomheten i anledning mitt 40 års jubileum.

Frithjof Jæger, S/O
til montasjeledelse, klubbstyre og kolleger for den store oppmerksomhet ved mitt sykehusopphold.

Josef Sandor, S/O
til firma, kolleger og venner for de mange år jeg har hatt i Siemens, og for den oppmerksomhet jeg mottok da jeg ble pensjonist.

Arne Paulsen, S/O
for oppmerksomheten på min 60 årsdag.

Irene Egeberg
til venner og kolleger for gaver og oppmerksomhet i anledning vårt bryllup.

Anne Toril Kasin/Tore Torgersen
til direksjonen, venner og kolleger for gaver på 50 års dagen.

Willy Jarle Berg, S/Å
til kolleger og firmaet for blomster og gaver i forbindelse med mitt 25-års jubileum! Det var særdeles hyggelig!

Øystein Stavik, S/O

Velkommen nyansatte

Edgar Larsen,
Montasje
Siemens Bergen
Ole Edvard Mandelid,
Montasje
Siemens Bergen

Montasje: Siemens Sunnfjord:

Arvid Lykkebø, Christian Ødven,
Oddvar Salbu, Torleif Einen,
Jan-Ove Engen, Lars Ståle Bauge,
Bjørn Teige, Odd Harald Gjerde,
Arnold Pupe, Arild Hofland,
Vidar Haugsbø, Geir Indrebø,
Jan-Otto Størdal, Ståle Gjelsvik,
Leidulf Botnen, Jan Petter Standnes,
Bjarte Indrebø, Forts. neste nr.
Helge Smådal,
Geir Fester,
Arild Lundekvam,
Ole-Øivind Ness,
Magnar Ove Leknes,
Bjørn Atle Haugsbakk,
Arthur Boge,
Roy Bygstad,

- Barn gir deg den ris og ros du fortjener

Det er snart barnejuletreffest-tid og da går barnevisegruppa Tripp Trapp Fire ei spesielt travel tid i møte. Iført kostymer som klovner eller nisser synger og leker, spiller og gjøgler de både for og sammen med publikum både på private og offentlige arrangement sommer og vinter.

Det er Stig Eriksen, elektriker ved Montasjeavd. S/T og Siemens Intern medarbeider som sammen med sin Liv og ungene Marthe, Andreas og nå lille Bendik (et-og-ethalvt år) som danner "bandet" Tripp Trapp Fire.

Familiegruppen har i de siste årene hatt en mengde opptredener både i Trondheim og på distriktet, og de har bare høstet lovord for sin virksomhet. Både Stig og Liv har alltid vært interessert i musikk. Stig spilte i danseorkester allerede som femtenåring, mens Liv startet da hun var praktikant i musikkbarnehage.

Senere har de begge vært innom flere visegrupper før de fant det naturlige å kombinere familieliv med hobby og dannet sitt eget hus-orkester.

- Hvorfor akkurat barnevisegruppe, Stig?

- Vi liker å være sammen med barn, og dessuten er barn det mest ærlige publikum du kan ha. De gir deg den ris og ros du fortjener, og går sin vei om de ikke liker det du formidler, sier Stig Eriksen.

- Barn godtar ikke hva som helst, så planlegging er viktig. Intensjonene våre er at barn og

voksne skal ha det moro sammen. Vi ønsker ikke å underholde ungene mens foreldrene drikker kaffe bak i salen.

Egen orkesterbil.

Gruppen har egen orkesterbil som frakter artister og instrumenter. Og det er ikke småtterier av utstyr de rigger til selv for en juletreffest. En opptreden starter for Tripp Trapp Fire gjerne to timer før konserten begynner - instrumenter skal pakkes og plasseres i bilen. Hele familien skal påkles kostymer og sminkes. Vel framme skal utstyret rigges opp og instrumenter skal stemmes før det hele kan begynne. Og selv om deres opptreden bare varer et kvarter må de være der til hele greia er over før de får samlet sammen sitt og kan dra heim.

- Oppdragene er mange, f.eks. kan nevnes barnehagejubileet, Verdensbarnedagen, friluftskonserter, karnevalet, barnetime på Folkebiblioteket. Oppdragene er ikke årstidspreget, men det er en god del spilling i forbindelse med jula, forteller Stig.

Vi har forresten ansvaret for underholdninga på Siemens barnejuletreffest 3. januar i år på Kristen Videregående skole på Heimdal (vis a vis City Syd).

Tripp Trapp Fire lover å lage en annerledes juletreffest med mye moro. Dessuten blir det et stort kakebord hvor alle får lov til å spise så mye vil. Så møt opp store og små!

Inger

Spenning i bowling

Mandag 17. oktober skulle årets åttende seriekamp spilles, og motstander var Fokus lag 1.

Det første vi fikk høre da vi ankom hallen, var at Fokus lag 2 nettopp hadde satt ny lagrekord (kretsrekord) med et gjennomsnitt for de fire på 200 pt. pr. serie.

Etterhvert som vår kamp mot Fokus lag 1 utviklet seg, så det ut til å bli en god kveld for oss også. Etter to serier ledet vi overlegent, mye på grunn av Helge Foss to første serier, og da Helge i tredje serie først sluttet å straike i ellefte kast, som ble på hele 289 pt., begynte følelsen av sjansen til en skikkelig lagsum å spøke i bakhodet på oss alle.

Da Helge også fortsatte i samme stil, og vi andre heller ikke spilte direkte dårlig, kunne vi tilslutt gå hjem med 5 poeng, kveldens andre lagsrekord og en individuell rådsrekord i tillegg!

Lykkelige bowlingmestere.

Bak fra venstre: Helge Foss og Kjell E. Jensen, foran fra venstre: Bjørn Refseth og Stig Johansen.

Resultater:

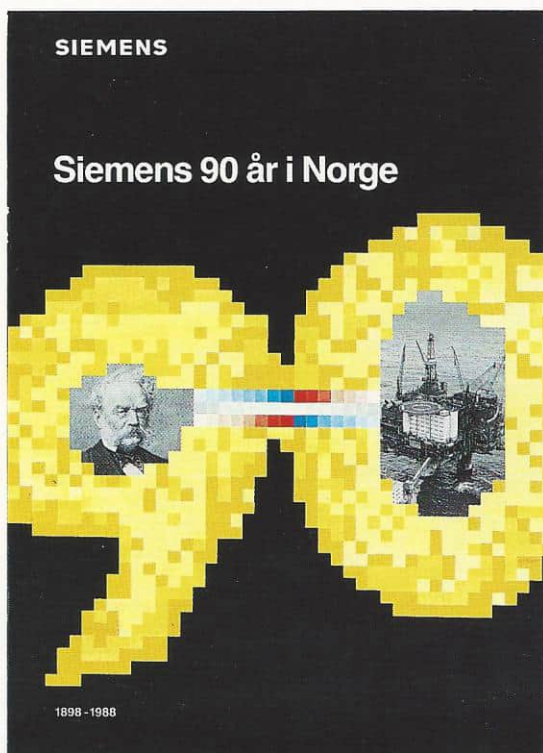
Helge Foss	966 pt.
	(snitt på 241,5!)
Kjell E. Jensen	754 pt.
Stig Johansen	777 pt.
Bjørn Refseth	762 pt.
Lagsum	3259 pt.
	(snitt på 203)

I skrivende stund leder lag 1 herrenes første divisjon og vårt andrelag er på 8. plass. Vi har også ett lag i 2. div., og ett i 4. div. Damene har ett lag i første div. som nå er på 4. plass, og andre laget er på 5. plass i andre div.

Vår treningsturnering på søndags ettermiddagene går foreløpig med 30 - 40 deltagere, men dette vil nok ta seg opp utover vinteren.

Ref.

I farten...

En fin brosjyre som forteller Siemens' historie i Norge, samtidig som den trekker frem viktige begivenheter i vårt lands historie, er laget i anledning firmaets 90 års jubileum. Det er vår tidligere kollega i reklameavdelingen, Geir Sundby som opprinnelig fremkastet idéen, og den ble så gjennomført ved forenede krefter i firmaet og Geirs reklamebyrå.

Brosjyren er trykket i et stort opplag, og blir sendt ut til kunder og forretningsforbindelser også. I en annonsekampanje som går for Siemens for tiden, kan man rekvirere brosjyren pr. kupong.

– Den er således en viktig markering av vårt jubileum utad.

Andre markeringer har funnet sted når dette leses: 12., 13. og 14. desember var preget av stor valfart til Linderud av pressefolk, næringslivsfolk og andre Siemens-interesserte. Gjennom 3 jubileumsmøter fikk gjestene innblikk i firmaets historie, teknikk og måte å arbeide på.

– Vi skal komme tilbake til disse interessante møter i første nr. på nyåret.

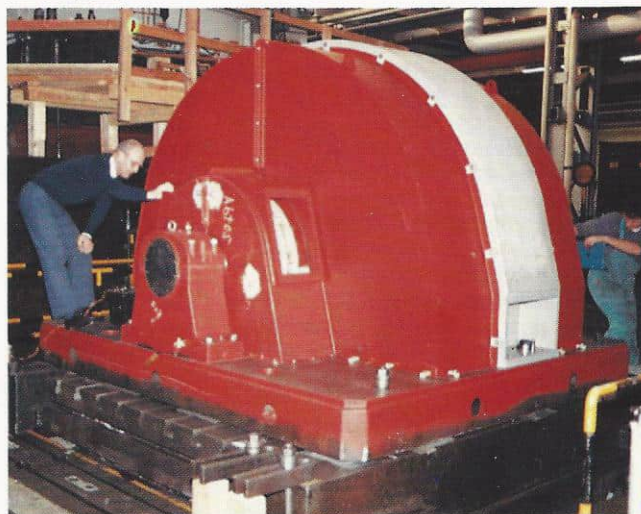
Når nettene blir lange

Det er ikke bare to-bente individ som trives best innomhus om vinteren, det gjør musa også. På Sluppen har vi ofte besøk av dem og Siemens Intern har hatt en liten passiar med en av de gratis-boende gjestene.

”Hei, hei - æ hete Mali Mus å æ bor på Sluppen - på Syd. Aille i famili'n min bor på Siemens å vi e mang, så nån bor i høybygge, å nån borti stærkstrømmen. Dæm e heldig - forr dær attme gjestekantina, e det så mytjy mat. Æ hold mæst te neri skoffa hainns Arnulf æ - vi dele kamferdråpsan hainnes, vi. Nån gång e det bærre siga-

retta dær, hainn et det å hain. Hainn Bertelsen trur at'n tætte at aill holan hainn, men æ veit om nån fleir æ. Nån plassa har Siemens-folk kan sætt opp små hus te åss musan - med høl i begge endan. Inni dæm husan e det grønne søte dråps - men dæm e fali, si a bæssmor. Æ glede mæ te jul æ, for da får æ kanskje sylte! De e ber det enn gamle katalåga”.

Inger

”Overflødig” kjempemotor

Lastet med 27 tonn bragte en spesialtransport direkte fra Berlin til Hauge i Dalane en motor utenom det vanlige.

Skreddersydd, med utstyr for å kunne tre inn i stedet for to andre motorer.

Punktlig levert av fabrikken etter leveringstermin på 12 måneder.

A propos Siemens-historie: Dette er det eldste ”livstegn” vi har funnet fra Siemens i norske aviser: *Kobberprisen* er gått opp, og en alminnelig prisøkning på 10% følger med. Og året er 1899.

Motoren på 1000 kW med sitt lave turtall 184 omdr., er så stor at det ikke lot seg gjøre å transportere den hel, men bare i deler. Og nå står den som reserve hos Titania A/S. Der håper man at man aldri får bruk for den.

Det må slike motorer til for å drive malmknusermøllene hos kunden.

K. Øksnevad

Bildet viser elektrosjef Ellingsen fra Titania A/S ved utprøvingen av motoren i Berlin.

Bekjendtgjørelse.

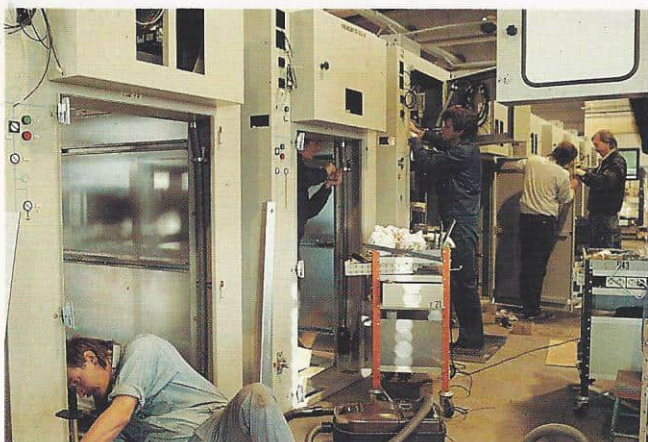
Paa Grund af Kobberets og andre Materialers Stigning i Pris, forhøier vi fra og med idag vore Priser paa Ledningsmateriel og Udstyr med 10%.

Kristiania den 21de Januar 1899.

Norsk Elektrisk Aktiebolag. Christian Wisbech.
A. H. Clausen. Aktieselskabet Elektrisk Bureau.
Bygningsartikel Compagniet. Kielland & Kure.
J. & A. Jensen & Dahl. Fredr. Larsen. O. Østmo.
Elektrisk Værkstedssdeling.
Elektrisk Compagni. Bernh. Nordahl.
Heyerdahl & Co. Siemens & Halske.
Aktieselskabet Norsk Dynamofabrik.

NTOI
MUSE

I farten...

Tyssedal "Den enes død – den andres brød"

Den 12. august var det som kjent en eksplosjonsartet brann ved Ilmenittsmelteverket i Tyssedal (Den enes død –).

Brannen påførte anlegget meget store skader. De 39 høyspenningcellene av typen A 126 fra Siemens slapp heller ikke unna.

Forespørsel til Sterkstrømfabrikken om full overhaling av cellene kom (– den andres brød).

Leveringsterminene var beinharde. Siste celle måtte være levert 5. november!

SFAB oppretter prosjektgruppe. Detaljplaner utarbeides.

Snart kommer oppbrent "jernskrap" med egne biler til Trondheim, demonteres og sorteres.

Brytervognene sendes med egen bil til Schaltwerk Frankfurt for mulig reparasjon. Transformatorene til Messwandlerbau Bamberg for det samme. Effektbryterne til Berlin.

Resten gjøres i SFAB. Cellefronter, unntatt én, kan brukes. De blir vasket, sandblåst og lakkert. Øvrige jern-deler blir delvis rehabilitert, delvis laget nye.

Montasje kommer igang. Maksimal bemanning, over 30 på det meste. Overtid. Helgearbeid.

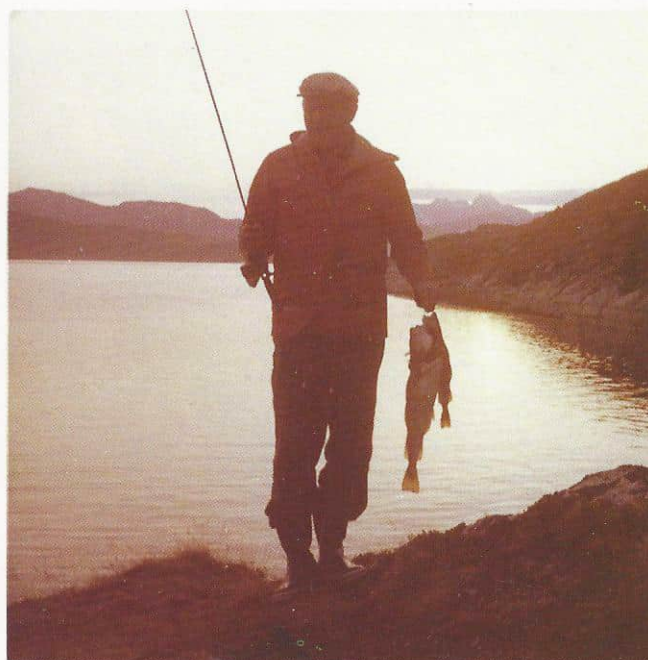
Den 4. november forlater en trailer SFAB med de siste cellene med kurs for Tyssedal, én dag før siste frist!

Bra jobb!

PS: Men la det være sagt:

Innsatsen har sikkert vært minst like stor i de andre avdelinger som har vært implisert.

Thor-Odd

Langs stranden oppe i nord

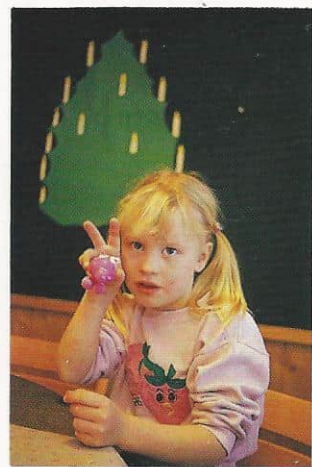
Noen av mine gamle arbeidskamerater spør meg hvordan det er å være pensjonist. Da svarer jeg at hver dag går som vanlig, men at når de går på arbejde, går jeg en tur og henter avisen og koser meg med kaffekoppen. Og så snart det er sol og sommer i Nord-Norge, så reiser vi dit opp, min kone og jeg.

Her hadde jeg en fiskekamerat som hadde båt, men nu er han jo dessverre ikke mer blant oss, han og jeg fisket hele sommeren. Men nu vandrer jeg alene langs stranden her oppe i nord. Her gikk jeg som smågutt også og kjente lukten av tang og tare. Men nu er dessverre meget blitt så forurenset i havet, så fugl og fisk dør, og svineriet driver inn fra havet på stranden; og dette er noe som vi alle må være med og få gjort noe med.

Når jeg går langs stranden med min fiskestang treffer jeg slike småfiskermenn som jeg fra hele verden, fra USA og alle land i Europa som er på ferie og som er hobbyfiskere som jeg. Slike som jeg som ikke tømmer hele fjorden for fisk, men bare skal ha kokfesk som vi sier i Nord-Norge. Her oppe fisker vi torsk, sei og hyse, kolje som det kalles i sør.

Mens jeg går her på bergan med fiskestang så går mine tanker ofte til mine gamle arbeidskamerater i Siemens. Og når jeg så er hjemme i Oslo igjen, så er det å forberede seg på tur med mine kjære venner i pensjonistforeningen under ledelse av Kåre og Inger. En takk til bedriftsledelse og alle dere som holder hjulene igang slik at vi gamle får komme ut på slike turer.

Hilsen *Gustav Dybaas*, pensjonist.

Vi har det så fint her i barnehagen, nytt lekeskur har vi og. Og vet du hva – vi har 4 ledige plasser for 3-åringer på nyåret. Så hvis mammaen og pappaen din vil, så kan de bare ringe Tove i barnehagen, så kanskje det ordner seg!

Hilsen *Siri*

Bøgdaføest i Oladalen

Når Trønderan fæste e de som aillt ainna, de bli sjikkele gjort.

Bevise e høsttakkeføesten te serviceavdelinga i ækt 50-tals bøgdamiljø.

Som unnerhåilning vart det arrangert tevling i ku/sau/geit-lokk – i mjølkespinn! Mang rare lyda kom tu det spinnnet. Sjølskryt i form av takketale åt oss sjøl, tok'n Terje sæ tå.

Og så vart det dains – å sving sæ kainn dam på service – te langt utpå mårrån.

(Bildet viser festdeltaker – med melkespinn i beredskap. – Red.)

Høstens lederopplæringskurs i Siemens startet med en herlig fottur i fjellet i Sylene.

Foto: Øystein Rennemo

Nytt omfattende program for lederutvikling i Siemens

Lederutvikling er et viktig tema i Siemens. Det er også et populært tema i markedet, – det kryr av tilbud om kurs. Det hersker stort sett enighet om at lederutvikling er en viktig og kompleks oppgave, – spørsmålet er bare:

Hvordan lykkes på dette vanskelige området?

Hvordan få til en virkelig god ledertrening og – utvikling, – til beste for firmaet og den enkelte, og til en fornuftig kostnad?

Av Arne Nesheim

Direksjonen har tatt initiativet til et nytt program for lederutvikling (LU) i Siemens A/S. En arbeidsgruppe har utarbeidet et programforslag som er diskutert i en referansegruppe og i Direksjonen. Dette programmet settes nå ut i livet, og representerer et vesentlig mer nyansert tilbud enn tidligere.

– Vi må stille som et krav at enhver nyutnevnt leder i Siemens A/S skal gjennomgå et definert LU-program.

– I hvert LU-program vil vi kreve et forpliktende engasjement fra deltakernes overordnede. Det er også en fornem og viktig oppgave for topplederne i Siemens A/S å bidra som ressurspersoner i LU-kursene!

Grunnsetninger for det nye LU-tilbudet:

– Ledertreningen må være relevant for organisasjonen, og ha klare tilknytninger til hverdagen. Vi må ha en kombinasjon av profesjonelle kurs og praktisk læring.

– Ledertreningen må ta hensyn til de ekte utviklingsbehov hos lederne. Dette behovet vil variere, avhengig av hvilket ledernivå vi betrakter og hvilken yrkesfase den enkelte befinner seg i. Ferske unge ledere har andre treningsbehov enn den garvete leder med lang erfaring!

– Ledertreningen må bidra til virkeliggjøringen av Vår Bedriftsfilosofi. VB må være et fast element i LU-programmene for å sikre en kontinuerlig formidling av vår kultur både til nye og til etablerte ledere.

– LU-programmene må understøtte viktige ansvarsfunksjoner og holdninger hos lederne utover det rent operative og personalmessige, – f.eks. på områdene marketing, strategisk planlegging og kvalitetssikring.

Dette er det nye LU-programmet i Siemens A/S:

- LU-540 er et 2-dagers introduksjonskurs for nye ledere. Det første kurset ble kjørt i november i år i Bergen.

- LU-550 representerer grunnopplæringskurset for ledere i Siemens. ("Ledelse i praksis").

I 87/88 ble et pilotkurs gjennomført i Trondheim. I 88/89 kjøres ytterligere 2 puljer i Trondheim, 2 puljer i Oslo og 1 pulje i Bergen; - hver med 15 deltakere. 3 av disse puljene er allerede i gang.

Øystein Rennemo og Leiv Moksnes er engasjert på heltid til å gjennomføre 550-kursene.

- LU-560 henvender seg til de erfarne og etablerte mellomlederne. LU 560 befinner seg foreløpig på utviklingsstadiet. Vi avventer erfaringene fra 550-programmet. Vi ser imidlertid LU 560 som et svært viktig tilbud og håper å kunne sette igang for alvor fra høsten '89.

- LU 570 er et program for topplederne. Dette kjøres annethvert år, med en samling av 2-3 dagers varighet. Her skal sentrale utviklingstema for bedriften taes opp; - tema som også skal bidra til å utvikle og trene topplederne. LU 570 ble gjennomført i feb. '88 i Haugesund, - da var det "Vår Bedriftsfilosofi" og ledernes holdninger til denne som sto på programmet.

- LU 580 har tittelen "Konstruktiv Ledermobilitet". Dette er et tilbud til seniorledere eller seniorfagpersonell som ønsker en planlagt nedtrapping av sitt nåværende lederansvar med overgang til en annen funksjon i Siemens A/S. Dette er et tilbud som tar opp problemstillinger knyttet til et slikt jobbskifte. Vi ønsker med LU 580 å bidra til å skape forståelse og aksept for denne type endringer i yrkesforløpet, og at dette ofte vil være en naturlig prosess i en leders liv. Denne prosessen må gjøres konstruktiv både for bedriften og lederen.

Lederopplæring i fjellet - det var noe nytt. Men slett ikke noen dårlig idé, synes (fra venstre) Signy Starheim, Per Kirkeane, Magnar Næss, Finn Sandvik og Einar Viken, alle Siemens Trondheim.

Arbeidsgruppe for LU-programmer i Siemens

Arne Nesheim, S/O, formann
Arne Besseberg, S/O
Aud Gulvik, S/O
Hans Kristian Jensen, S/B
Gunnar Kragstad, S/O
Øystein Rennemo, S/T
Ellen Steen-Hansen, S/O

LU-programmene i Siemens

LU 540: Introduksjonskurs for nye ledere (2 dager).

LU 550: Ledelse i praksis. Grunnopplæring. (19 dager fordelt på 6 kurs over 3/4 år.)

LU 560: Videreutviklingstiltak for mellomledere.

LU 570: Topplederprogram. Samling hvert 2. år. (2-3 dager).

LU 580: Konstruktiv ledermobilitet. Tilbud til seniorledere som har behov for nyorientering. (Prosess over ca. 1/2 år.)

Utvikling og gjennomføring av LU-programmene

Direksjonen er øverste ansvarlige for all opplæring og lederutvikling i Siemens A/S. I direksjonen er dette ansvaret tillagt personaldirektør Gunnar Friedl.

Den praktiske utvikling og gjennomføring av LU-programmet gjøres i et samarbeid mellom S/Oslo, S/Bergen og S/Trondheim, med en overordnet koordineringsfunksjon lagt til Oslo. Vi har basert oss på en hensikts-

messig arbeidsdeling mellom de lokale opplæringsavdelingene. S/Bergen har fått ansvaret for LU 540, S/Trondheim for LU 550, og S/Oslo for LU 560, LU 570 og LU 580. Alle kurs har hele S/Norge som målgruppe.

Nærmere opplysninger om LU-programmene kan fås ved henvendelse til Arne Nesheim S/Oslo, (Ansvarlig koordinator) eller til Opplæringsavdelingene:

Aud Gulvik, S/Oslo,
Øystein Rennemo, S/Trondheim,
Hans Kristian Jensen, S/Bergen.

*Er man "dømt" til å være leder en gang for alle?
Spørsmålet stilles av professor Pat Joynt, og han svarer:
Vårt samfunns syn på nedtrapping tillater i liten grad ledere å gå over
i stillinger som befinner seg lavere i hierarkiet.*

Dette må vi gjøre noe med!

En god karrieresyklus betyr rett person i rett jobb på det rette tidspunkt.

Konstruktiv ledermobilitet, – ikke parkering av ledere!

Det er mange grunner til at ledere kan føle behov for en forandring i sin arbeidssituasjon. Endret livssituasjon, ønske om å utvikle andre sider ved seg selv – eller ganske enkelt at man føler seg utbrent.

Våren 89' starter Siemens opp et nytt ledd i sitt lederutviklingsprogram, nettopp tilpasset denne type spørsmål. Kurset – eller utviklingsprosjektet – har fått navnet "LU580, Konstruktiv ledermobilitet", og har seniorledere og senior fagpersonell som sin målgruppe. Stikkordet for LU580 er mobilitet, forandring. Ikke nødvendigvis nedtrapping, men naturligvis også det.

En ressursperson som vil bli benyttet i LU580 er Pat Joynt, bedriftsrådgiver og professor i organisasjonsadferd ved Bedriftsøkonomisk Institutt (BI) i Oslo.

– Pat, du er professor, bedriftsrådgiver, medeier i et konsulentfirma og en rekke andre ting. Fortsett en mann i din beste alder, med en karrierekurve som synes å peke bare fremover og oppover. Hvordan kan du være i stand til å gi råd til mennesker som har behov for å legge kursen kraftig om, eller sogar trappe ned?

Pat smiler og stryker seg over det korte, lett gråsprenkte skjegget. Det er tydelig at mine antagelser ikke helt har truffet blinken, at jeg ikke har å gjøre med en teoretisk professortype som har kjørt rett fram fra første skoledag.

Så får jeg historien som en mann som på tradisjonelt vis tok sin ingeniørutdanning i Mechanical and Electrical Engineering, og i de 15 påfølgende år jobbet som ingeniør og bedriftsleder i USA. For etter hvert å oppdage at det var mennesker, ikke maskiner, han egentlig interesserte seg for.

– Jeg kunne faktisk trengt et tilsvarende tilbud selv den gangen! sier Pat. Det var ingen lett beslutning, etter 15 yrkesaktive år, å bestemme seg for å starte som student igjen. Men jeg hoppet i det, og flyttet sammen med min norskfødte kone til Oslo midt på syttitallet. I '79 fikk jeg min Ph.D. i management, og ble professor ved BI i '83.

**Tekst og foto:
Tor Cederkvist**

Samspill bedrift/individ

- Ditt professorat heter organisasjonsadferd. Det høres ut som en kombinasjon av adferdspsykologi og organisasjon?

- Riktig. Vårt hovedanliggende er å forstå samspillet mellom organisasjon og individ, hvilken virkelighet man lever i som medlem f.eks. av en bedrift. Hele vår adferd avhenger av hvilken matching vi får til mellom individet og organisasjonen. Først når vi forstår hva mennesket trenger for å yte og utvikle seg, når vi kjenner dets behov, evner, kompetanse og energi, kan vi se på eventuelle endringer i organisasjonen og andre ytre forhold.

Alder, et tøyelig begrep!

- Dette var litt om deg og ditt fagfelt generelt. Vårt egentlige tema er ledermobilitet i Siemens, kanskje spesielt konstruktiv forandring for folk som er over sin første ungdom. Et tema mange tradisjonelt rykker tilbake for. Dine stikkord i denne forbindelse?

- Da vil jeg først understreke at alder i høyeste grad er et relativt begrep, og at den for de fleste mennesker er mentalt påvirkelig. Det er en god del sannhet i påstanden "du er ikke eldre enn du føler deg"! Det er mulig å utvikle sin "erfaringsintelligens" opp i meget høy alder. Under forutsetning av at du skaffer deg ny erfaring. 30 års gjentakelse av 1 års erfaring er ikke noe å vokse på!

Dette leder meg til stikkord nummer to, mobilitet. Bevegelsen kan foregå horisontalt (nye områder) eller vertikalt, oppover eller nedover. Noen vil også ha behov for en fornyelsesperiode, før de igjen trapper opp til en ansvarsfull stilling. Poenget er at man finner løsninger som passer for de behov og muligheter denne spesielle livsfasen innebærer, til glede for både individet og bedriften. Med fare for å bli beskyldt for å komme med en floskel, vil jeg si at vi må se disse tingene mer som utfordringer enn som problemer!

Mytene faller

- Det finnes mange myter og mye ufruktbar prestisje omkring disse tingene. Man lurer på hva kollegaer, kone og naboer vil si, og lar frykten for forandring ta overhånd?

- Det er riktig, i alle fall i første omgang. Familien har ofte motforestillinger. "Du gjør da en bra jobb nå",

"det er jo stabilt og fint" eller "de prøver sikkert å lure deg!" Men det er falsk trygghet å forbli i en situasjon som ikke lenger er ønskelig. Og jeg kan forsikre deg at de fleste som tar utfordringen, selv i relativt høy alder, vokser på forandringer og gleder seg over dem. Hjernen holder seg lenge ung, de fleste er mer mobile og fleksible enn de er klar over!

- Er holdningen til disse tingene nå i ferd med å snu seg?

- Jeg tror det, av mange grunner. For det første tror jeg kvinnes fremgang i arbeidslivet, kombinert med at de nå får barn i trettiårene i stedet for som tyveåring, vil frembringe forandringer. For det andre vil vår vestlige kulturs overdrevne ungdomsdyrkelse etter hvert avta, og respekten for erfaringsintelligens igjen vokse. For det tredje vil bedriftene oppleve at veltilpassende medarbeidere gir pluss i "bottomline"!

Støtte til den enkelte

- La oss til slutt se konkret på LU580 og den rolle du og dine medarbeidere skal spille der.

- LU580 er en typisk prosessorientert sak. Derfor kan det være fornuftig å koble inn en tredje part, en "prosessleder", mellom bedriften og individet. Selv om dette må være et typisk teamarbeid, ser jeg på meg og mine kollegers rolle først og fremst som en støtte for den enkelte deltager. Vi er primært hans eller hennes mann, mer enn bedriftens. Dette tror jeg er nødvendig for å få til en mest mulig åpen og trygg atmosfære.

Jeg tror også den erfaring vi har samlet oss gjennom samtaler med mange personer i liknende situasjoner, vil være til verdifull støtte. Det vil vise den enkelte at hans eller hennes reaksjoner ikke er så helt enestående, men tvert om typiske for svært mange ledere som har passert midtpunktet av sin karriere.

Bedriften vil støtte opp under en positiv forandringsprosess

Vi har i dette intervjuet med Pat Joynt forsøkt å sette søkelyset på en del sentrale momenter omkring temaet ledermobilitet og jobbrotasjon.

LU 580 baseres på slike tanker, og skal være et tilbud til seniorledere og senior fagpersonell som ønsker en planlagt nedtrapping av sitt nåværende anvar med overgang til en annen funksjon i Siemens A/S.

Siemens A/S har et positivt grunnsyn på seniorproblematikken: Både individets og firmaets interesser må kunne forenes på en slik måte at den enkelte seniorleder i en ny funksjon kan utnyttes på en god og meningsfylt måte. Det kan gi den enkelte anledning til ny og bedre yrkesaktiv utfoldelse til glede for seg selv og firmaet. Samtidig sikrer det økt ledermobilitet og -rekruttering.

Hensikten med prosjektet er også å skape forståelse og aksept for at en leder kan trappe ned eller gå ut av sin karriere, og at dette er en naturlig prosess i en leders liv. Denne prosess må gjøres konstruktiv både for bedriften og individet.

Ansaret for eget liv og egen utvikling ligger til syvende og sist hos den enkelte, - og kun der. Men bedriften kan og bør støtte opp under en positiv forandringsprosess. Det er et slikt tilbud om støtte Siemens A/S nå er i ferd med å gi sine ansatte. De som finner at de tanker vi har skissert i denne artikkelen er av interesse og betydning for seg, inviteres til å ta en uforpliktende kontakt med personaldirektør Gunnar Friedl.

Faglig ansv.: Øivind Larsen (BHT) og Rolf Eriksen (VT)

Bedriftshelsetjenesten og Vernetjenesten i Siemens A/S

Hver mann sitt eget verneombud

Josef Sandor var på jobb på Freia. Han stod på en stige i 3-4 meters høyde da stigen gled på betonggulvet og han tippet bakover. Josef fikk vridd seg slik at han falt mot gulvet med høyre hånd og arm, men også høyre side av hodet fikk en smell. Det var om ettermiddagen, og han fikk med store vanskeligheter varslet Falken som tilkalte ambulanse. – Dette skjedde i sommer, og Josef er fortsatt arbeidsdyktig og har store smerter. Han må nok regne med lang tid ennå før han kan bli ok.

– Jeg var heldig, sier han, at jeg ikke fikk indre blødninger i hodet. Det kom ut gjennom nese, munn og ører. Øyet er kommet på plass igjen, og synet er blitt i orden. Jeg skal gjennom nye operasjoner, og armen er veldig stiv. Det er første gang jeg har et uhell i jobben, og jeg har vært i Siemens i 23 år, for det meste som høyspentmontør. Da lærer man jo å være forsiktig, for med høyspent skjer det bare én gang, som man sier.

Det er småjobbene som er mest utsatt – du skal henge opp en lampe, koble til i en boks og slikt småtteri, og du gidder ikke rigge opp noe arbeidsstillas, og så skjer det. Det er så mange forhold som spiller inn. Du vil gjerne

Josef Sandor: Store konsekvenser av "lite" arbeidsuhell.

være rask og effektiv, du tenker litt på penger og akkorden. Det er jo gjort på 5 minutter, og skal du sikre etter forskriftene, tar det kanskje 2 timer. Du tenker ikke bare på deg selv, du tenker på de andre i laget også, de skal komme videre, og akkorden skal oppfylles. Hva tenker de hvis du kvier deg for å klatre opp på en stige og feste en boks?

Den lærdommen du får med årene, er at hver mann må passe på seg sjøl, sier Josef. Hver mann må være sitt eget verneombud!

Arbeidsulykke i Siemens:

Strømstøt førte til hjertestans

Snarrådighet fra arbeidskameratene Torbjørn Edvardsen og Asbjørn Nordnes reddet trolig livet til montør Finn Erik Furre, Siemens avd. Sandnessjøen, da han 4. okt under arbeid ved Slipen Mek. Verksted i Sandnessjøen tok i en ledning som førte til et arbeidslys. Lampen som viste seg ikke å være jordet, førte til at montøren fikk ca. 220V gjennom seg. Dette medførte hjertestans, men takket være hjelp fra arbeidskameratene, lyktes det å få liv i ham igjen.

Ulykken har ført til alvorlige komplikasjoner og den forulykkede får et langvarig fravær.

Arbeidslyset som førte til ulykken tilhørte ikke Siemens, men byggestrømmen til anlegget hvor montøren arbeidet.

møter – og heller ikke gir beskjed. Ikke nok med at en time da er gått til spille, slik at heller ikke noen annen får glede av den, men din nonchalanse slår tilbake på oss. På byen minskes lysten til å vise Siemens-medarbeidere service raskt, hvis vi får det ryktet at vi ikke er ordholdne.

Derfor: Kan du likevel ikke møte til en avtalt time, så gi beskjed!

Med alvorlig hilsen
Bedriftshelsetjenesten

Øivind Larsen

Bryter du avtaler?

Det regnes vel neppe for god tone å avtale et møte og så ikke inntreffe selv. Drev vi den sporten her i firmaet, ville nok reaksjonene bli massive. Heller ikke i privatlivet gjør vi avtaler og bryter dem. Lar du være å møte din tilbedte slik dere har avtalt, må du regne med å se deg om etter en annen forholdsvise snart. Sier du JA TAKK når du blir bedt i selskap, og så ikke stiller opp når rødvinen er temperert og vertinnen har lagt torsken i kjelen, er du ikke velkommen en annen gang.

Men hvorfor er det åpenbare unntak fra skikk og bruk på dette punktet?

Ved legekontoret er vi behjelpelige med henvisninger til røntgen, til spesialister, poliklinikker, institutter osv. når det er behov for videre undersøkelse eller behandling. Gang på gang hender det imidlertid at vi skaffer pasienten time, og så får vi etter en tid melding tilbake om at vedkommende har latt være å møte uten å gi beskjed. Dette er meget kjedelig for oss.

Det er ikke lett å få plass på venteliste innen rimelig tid i vårt overbelastede helsevesen. Når vi ved bedriftshelsetjenesten stort sett klarer å få til dette til alminnelig tilfredshet, skyldes det at vi etterhvert har opparbeidet gode kontakter og et godt samarbeid med en lang rekke aktuelle medspillere. Det oppleves da som et alvorlig tillitsbrudd når pasienten ikke

Inn for øket sikkerhet og opplæring

Deltakerne i Sluppen-møtet var:

Oppsynsmann Per Kvål, Statens Vegvesen S-Tr., ing. Arnfinn Stendahl, Siemens A/S og distr.sjef Olav Gosse, Melbye Energi A/S.

Fra El-tilsynet, 5. distrikt:

Distriktsjef Gunnar Tørseth og overingeniørene Bjørn Stølan, Knut Størkersen og Terje M. Vold.

Verneledere:

Jan Ove Westad, A/S Istad kraftselskap. Einar Torske, Kristiansund El-verk. Leif Asbjørn Nergård, Nord-Trøndelag El-verk. Tore Sehm, Siemens A/S, Trondheim. Algot Eklund, Statkraft-Auraverkene. Gunnar Holten, A/S Svorka kraftselskap. Knut Aalberg, Sør-Trøndelag kraftselskap. Kåre Myren, Tafjord kraftselskap og Tore Husby, Trondheim E. verk.

Verneledere fra elektrisitetsverk i Elektrisitetstilsynet 5. distrikt samlet til møte på Sluppen.

Elektrisitetstilsynet 5. distrikt tok høsten '87 initiativet til å få dannet et forum hvor verneledere fra el-verkene i 5. distrikt kunne møtes. Hensikten var å utveksle erfaringer og gi vernelederne nye impulser til deres arbeide for å øke sikkerheten for alt personell som jobber i og for el-verkene. Også verneleder for Siemens i Trondheim, Tore Sehm var invitert til å delta i "Forum for verneledere i el-verkbransjen".

• Er SF₆-anlegg farlige?

Det var hovedtema for denne andre samlingen, som ble holdt på Sluppen i november.

A. Stendahl, S/T fortalte om erfaringer fra Siemensanlegg og fra konkurrenters anlegg. Konklusjonen ble at sannsynligheten for uhell er meget liten.

• Paragrafene

Elektrisitetstilsynet orienterer på disse møtene bl.a. om siste nytt fra forskriftene for elektriske anlegg. En klar beskjed til alle som driver i el-bransjen: Paragrafene må leses! Alle nye og endrede forskrifter tas inn i dette heftet.

S/T fikk god anerkjennelse for den måten de driver opplæring i "Driftsforskrifter for lav- og mellomspenning". Vårt transportable stativ for bruk ved praktisk opplæring i AUS-arbeide ble demonstrert for deltakerne. Ideen er allerede kopiert av en av vernelederne.

• Manglende opplæring

Iflg. distriktssjef G. Tørseth ved Elektrisitets-tilsynet 5. distrikt var en av hensiktene med å danne et slikt forum å fokusere på denne opplæringen i driftsforskriftene.

Antall ulykker ved arbeide i høy-spenningsanlegg har gått ned. Det samme kan en ikke si om antall ulykker ved arbeide på lav- og

14 år som bedriftslege i Siemens

Dr. Arvid Arfeldt, Siemens Trondheim går nå over i pensjonisttilværelsen. Han har vært en drivkraft i oppbyggingen av den forebyggende helsetjenesten, og kan se tilbake på aktive 14 år i Siemens Trondheim.

Også andre bedrifter har hatt glede av Arfeldt's lune vesen, og ikke minst av hans sterke viten og praksis.

Den såkalte "legeskrekk" er det flere som har fått bort, takket være hans positive forståelse og imøtekommenhet.

Vi takker Arfeldt for hans innsats i arbeids- og vernemiljø, og ønsker ham mange gode pensjonistår. Samt at firmaet fortsatt får lov å bruke ham som konsulent.

Bjørn Selbo

mellomspenningsanlegg. På landsbasis synes det som om kravet til opplæring ikke tas alvorlig.

Tørseth mener at bedringene som er oppnådd ved arbeide i høyspenningsanlegg skyldes bl.a. det aktive verne- og opplæringsarbeidet som drives. Vårt mål må være å oppnå samme positive utvikling også for antallet ulykker i lav- og mellomspenningsanlegg.

Første konstituerende møte i dette forum ble holdt hos TEV (Trondheim Elektrisitetsverk) i februar '88. Tredje møte holdes i Molde med A/S Istad kraftselskap som verter.

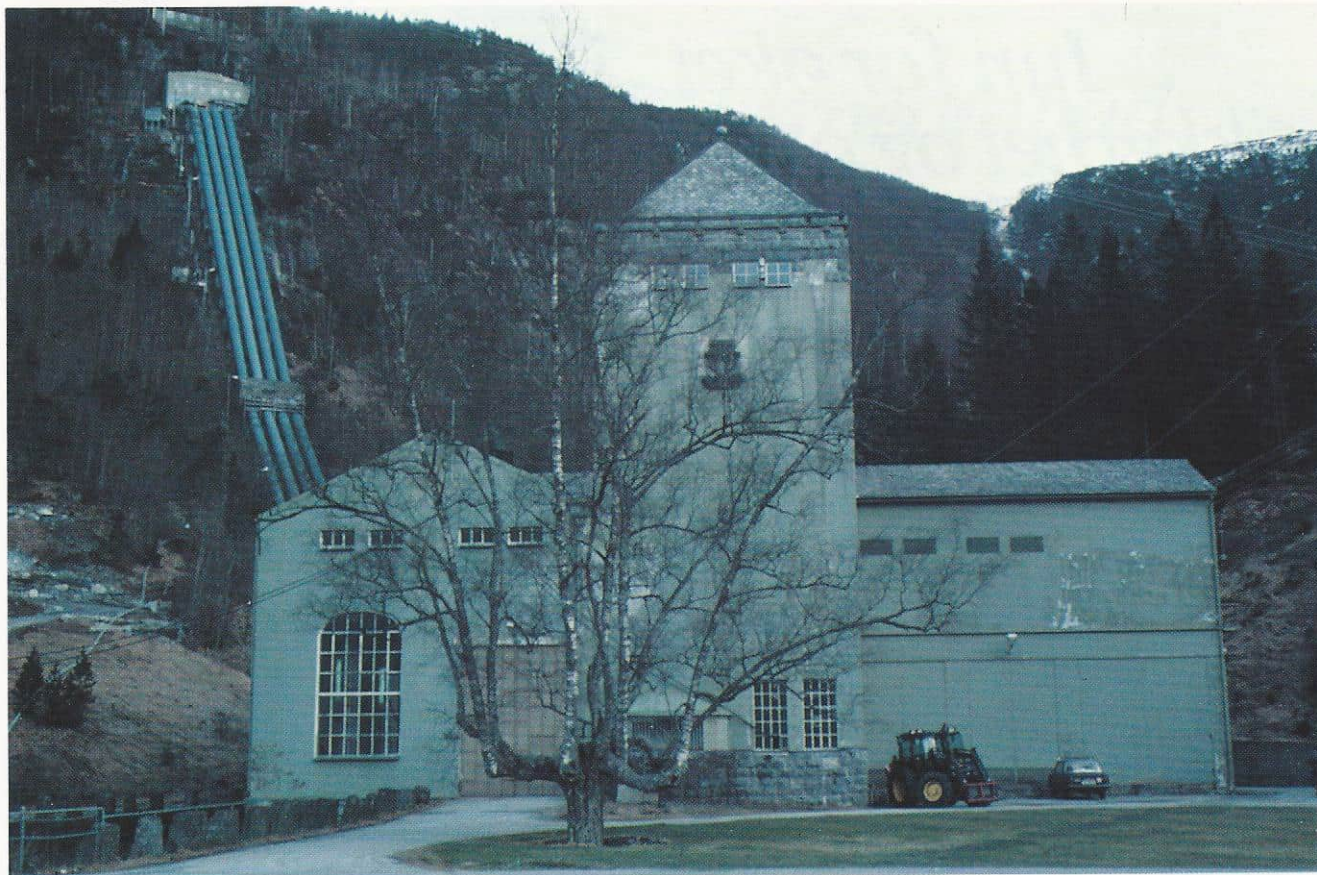
• Kontakt

For meg som verneleder i S/T er dette en meget fin anledning til å bli kjent med noen av Siemens kunder i denne bransjen. Vi er avhengig av god og åpen kontakt med dem innenfor dette temaet.

S/T må informere sine montører, tekn. bearbeidere og servicepersonell om hvordan våre kunder vil at vi skal forholde oss for å arbeide sikkert på oppdrag i deres anlegg.

T. Sehm

Siemens var med da Bergen by bygget ut sin første elektriske kraft

Frøland kraftverk, Samnanger ble påbegynt i 1909, og stasjonen er i full drift. Bildet viser fasaden mot syd. Bemerk den eiendommelige formen på bjørken som vokser foran. Den stod der da kraftverket ble bygget, og er nærmere 100 år gammel. For mange år siden ble det oppdaget at den begynte å bli hul i roten. Betjeningen på verket fylte da bly i den, og siden har den vært god. Formen, kort stamme med flere tynne stammer over, fremkommer ved at en kapper treet i ung alder. En gjorde dette i tidligere tider for derved å få mere ved pr. tre.

Tekst og foto: Knut Madsen

Vi skriver år 1896. Interessen for elektrisitet er sterkt økende over hele landet. I Bergen blir det dannet en komite, "Elektricitetskomiteen av 1896" hvor ordfører Chr. Michelsen er med. Høsten samme år blir en innstilling lagt frem, hvor det anføres: "at Byens Borgere med rette bør kunde vente av Kommunen, at den saavidt mulig retter sin Bestræbelse paa at aabne den letteste og bekvemmeste Adgang til Benyttelse av elektrisk Lys, der fra alle sider erkjendes at være ethvert andet hidtil anvendt Belysningsmiddel betydelig overlegent saavel i Nytteeffekt, Kraft og Skjønhed som fremfor alt i sanitær Hensende."

• Damp kontra vann

De gode resultater med kommunal elektrisitets-forsyning som var oppnådd andre steder – især i Kristiania – talte også til fordel for komiteens standpunkt.

Etter dette begynte en langvarig diskusjon om de beste løsninger, dampanlegg kontra utbygging av elver som renner ned fra byfjellene (Mule-elven). Et beregnet forbruk var 3600 samtidig brennende "normal-lamper" med fordelingsnett for 5400 (normal-lampe = 55 Watt).

Bergen Sporveisselskab og Bergen Færge-selskab som begge produserte elektrisk strøm, tilbød seg å levere nødvendig strøm, men tilbudet ble avvist.

• Samnanger

Saken bølget frem og tilbake, det ble nedsatt en komite til "sagens iværksettelse", hvor borgermester Johan Eide var formann. Etter at en mente, at en løsning var i orden og arbeidet med ny kraftsentral var begynt, kom det så et forslag fra O. W. Fasting om at Bergen burde begynne et moderne kraftoverfør-

ingsanlegg med kraft fra Samnangerfossene. Forslag om å utsette bygging av dampcentralen ble fremmet, men falt.

Dampcentralen ble så bygget ved Lille Lungegårdsvann, og arbeidet startet i 1899.

• Gatebelysning

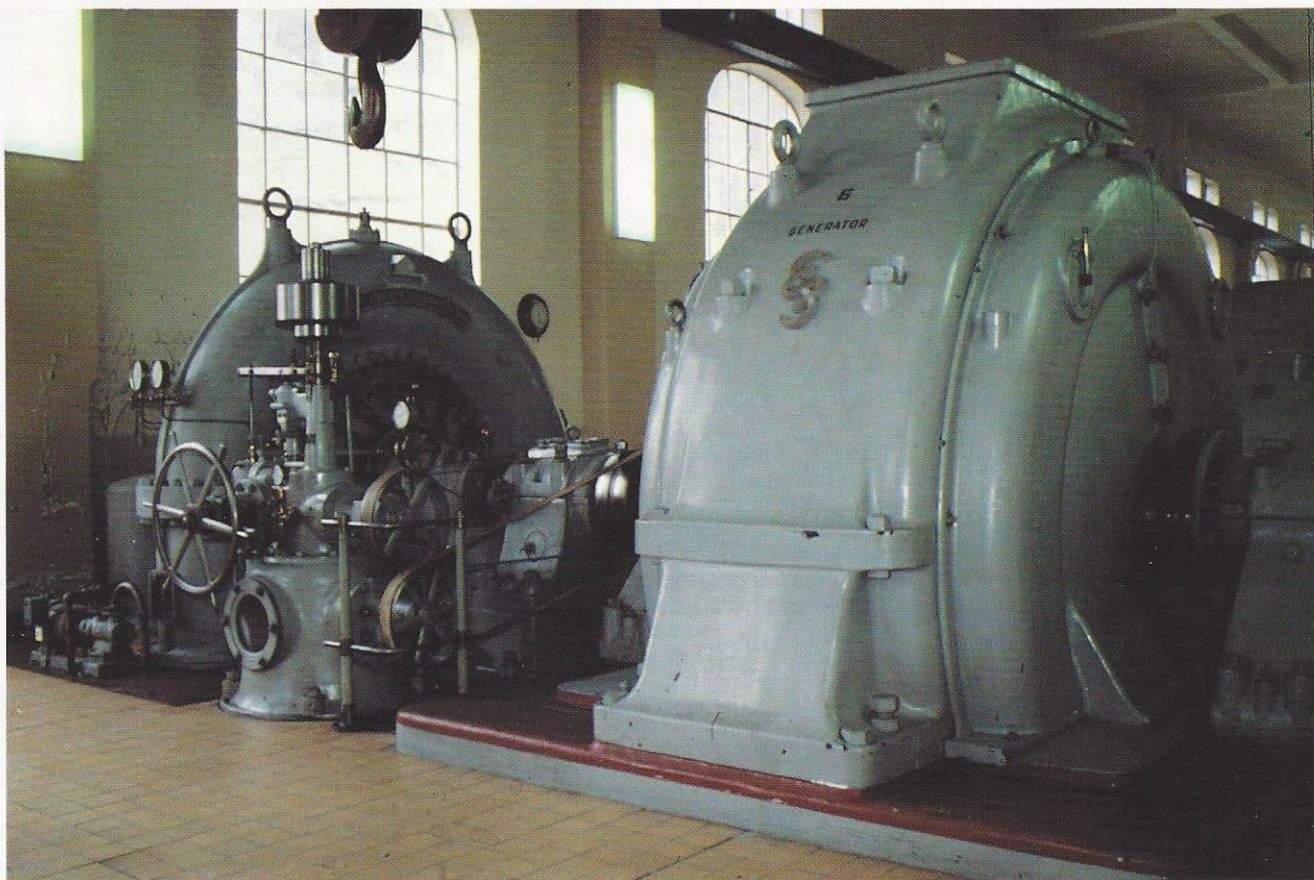
Utrustningen var 3 compound-maskiner å 150–200 eff. hk, 3 dynamoer å 125 kW samt en utjevningsmaskin.

Dynamoene og apparatanlegget ble levert av Schuckert & Co, Nürnberg. Dampstasjonens kapasitet var således 480 kW. Det var prosjektert ferdig til 1. januar 1900, men kom først i drift 12. februar.

Den 10. mars 1900 levertes strøm til gatebelysningen og 12. mars lyste den første elektriske glødelampe i Bergen med strøm fra Bergens Elektrisitetsverk. Kapasiteten, som en trodde var tilstrekkelig for lang tid fremover, ble gjort til skamme. Utviklingen gikk da som nå fortore enn tenkt, og nye utbygginger ble sårt nødvendig.

En av de mektige, gamle Siemens-Schuckert-generatorer. Tegnet på maskinen var symbolet på sammenlutningen av de store tyske elektrisitetsfirmaer Siemens og Schuckert.

- Solid, håndverksmessig kvalitet og omhyggelig vedlikehold fra personal-ets side holder utstyret intakt.

Siste utvidelse som skulle dekke behovet til vannkraften kunne overta, fant sted i 1909. Da ble det installert ny dampturbin med generatorkapasitet på 700 kW levert av Siemens-Schuckert.

• *Lett drift, dyr strøm*

Driften ved dampstasjonen i de første år må ha vært lett. Til tross for en stor utvikling var maskineriet i drift gjennomsnittlig 3,5 timer pr. døgn. Det jevne forbruk greide akkumulatorbatteriene. Forbruket øket nok etterhvert, særlig ved at flere motorer kom i bruk, men driften var meget stabil. I 1900 var det nedlagt 69,5 km jordkabel.

Prisen på elektrisk strøm var nok en grunn til at mange private reduserte sitt forbruk, ja, sogar sa opp sitt abonnement. Det ble betalt 70 øre pr. kWh for lys og 25 øre for kraft. I 1901 ble prisen nedsatt, og forbruket øket, samtidig som nye bydeler ble tatt med.

Tiden var nå inne for å modernisere og utvide kraftproduksjonen. Etter 9 års forhandlinger og nye kjøp av rettigheter kunne arbeidene med Frøland Kraftverk, Samnanger ta til i juli 1909.

• *Regn, regn...*

Samnangerområdet ligger mellom Bergen og Hardanger. Det er et nedbørsrikt område. Nær Kvittingen som er hovedmagasinet, har en således registrert 5087 mm på ett år. Ellers er det registrert 195 mm ett døgn og 1065 en desember måned.

Middelnedbør for landet er 1300 mm, men i Samnanger er middel nedbør 3200 mm. Frøland Kraftverk bruker 385 mill. m³ vann, herav er en tredjedel magasin vann. Det samlede magasin som var 72,8 mill. m³ i 1920 er nå utvidet til 92,7 mill. m³.

Ved første utbygging ble 2 av de 5 prosjekterte rør montert samtidig med montasje av 3 Francis turbiner. Samtidig ble det montert 2 Pelton turbiner med likestrømsdynamoer á 200 kW, 115 V for magnetisering. Begge disse står fremdeles i drift med de originale Pelton turbinene.

• *Utvidelser*

Anlegget ble satt i drift den 16 februar 1912 med kapasitet på 900 kVA. Men det varte ikke mere enn et halvt år før behovet for utvidelse kom, og i de følgende år ble det gjort flere nyinstallasjoner. Således ble det i 1921 installert en generator fra Siemens-Schuckert med turbin fra I. M. Voith. Dette utstyret er fremdeles i drift.

Fordelingsnettet var et likestrømsnett, som dekket det en idag ville kalle de sentrale bydeler. Ved kraftverkets igangsettelse ble nettet besluttet bibeholdt. Den gamle dampsentralen, som ble nedlagt og kun skulle være en reserve, betinget at en trengte en omforming fra 7500 V vekselstrøm til 2x220 V likestrøm, samt at sporveien fikk 600 V. Dampstasjonen ble derfor påbygget for å gi plass til nye installasjoner, omformere med apparater.

• *"Alt elektrisk"*

I 1912-13 ble det satt i drift 2 synkronomformere á 1200 kW for vanlig forsyning, samt 1 for 300 kW for sporveien. Senere ble det ytterligere 2 stk. kaskadeomformere á 2400 kW parallelt med de tidligere installerte. Stasjonens samlede kapasitet var der ved blitt 7500 kW. Alt maskineri og hele apparatanlegget ble levert av Siemens-Schuckert.

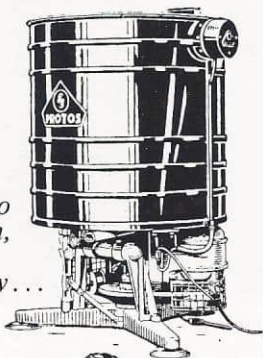
Den eldre del av byens innbyggere husker godt den gamle omformerstasjonen som hadde en dominerende posisjon nær bredden av Lille Lungegårdsvann. Om kvelden speilet reklamelyset seg i vannet, når det blinket vekselvis: *Kok elektrisk - Alt elektrisk.*

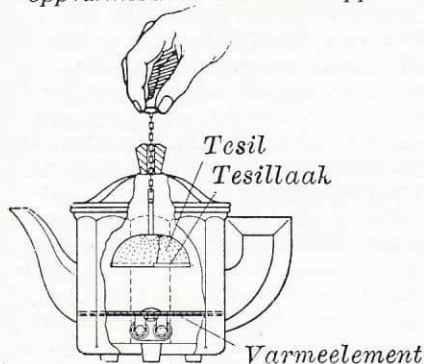
For å gi beretningen om Bjarne Ruud-Johansen det rette historiske sus, har vi plukket frem Siemens husholdningsapparater fra vår samlekatalog anno 1929.

Som vi ser, intet nytt under solen...

Fruen har igangsatt sin Protos Turbo vaskemaskin, kapasitet 5 kilo tørt tøy...

... og hun hviler seg mens hun lar sine føtter oppvarmes av Protos varmeteppe...

... og venter på herlig varm té fra sin Protos tømaskin.

Når vi går inn på Bjarne Ruud-Johansens kontor i Siemens Østensjøveien, Seksjon Handel, retter han først litt på det store oljemaleriet som henger på tverrveggen. Motivet er et landskap i stiliserte former og farger.

Han har malt det selv.

Det henger der som en bekreftelse på at han ikke bare er kremmer, men kunstner også.

- Litt kunstner og mye kremmer, som han antagelig selv ville ha sagt det.

Men faktum er at han i sin tid var TV-designer i Siemens.

De siste fjernsynsapparaterne vi markedsførte, produsert av Radionette, var signert "Design Ruud-Johansen". Men det var altså kremmeren og ikke kunstneren som skulle gå til topps i Siemens. Han er som kjent direktør i Seksjon Handel.

"Kremmer" mener Ruud-Johansen er en hedersbetegnelse, det er et av hans yndlingsuttrykk. Han har alltid pukket på at vi burde ha flere kremmere i Siemens. Utviklingen synes å gi ham rett, selv om det skulle motgangstider til.

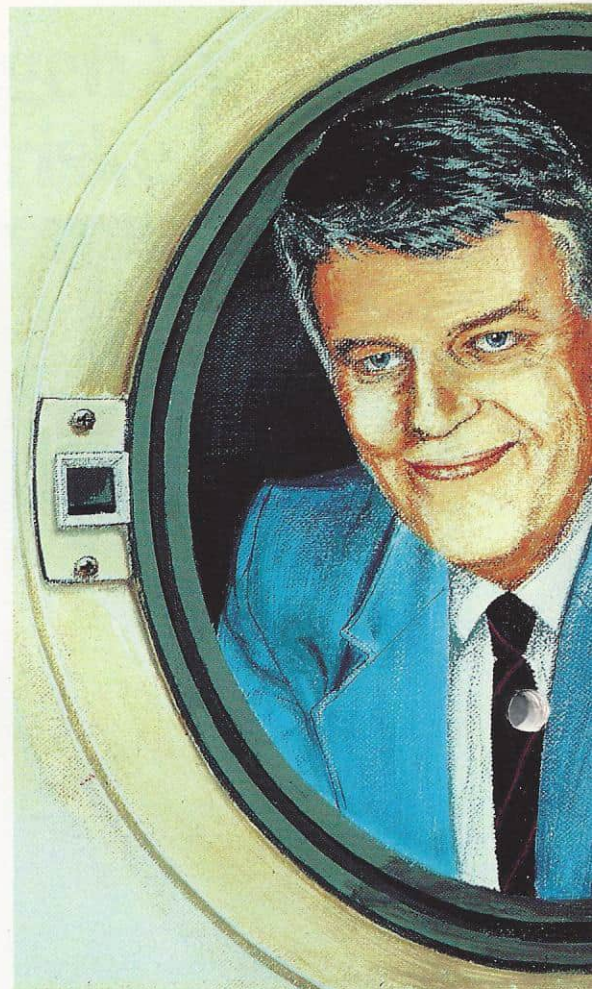
Sin selgerteknikk - en vesentlig side av kremmeren - kan han til det fullkomne. Han kan snakke hvor lenge det skal være, og har man noe å innskyte, er det best å benytte anledningen mens han suger på sigaretten. Men han er aldri glatt, og er seriøs uten å være for seriøs. Alltid villig til å høre på deg, slik at han bedre kan tilrettelegge sin egen argumentasjon. Man merker et ønske om å trenge inn i sakens virkelige kjerne - naturligvis den kjerne han selv finner riktig og naturlig. - En god selger.

Dette visste han naturligvis ikke noe om da han meldte seg som læregutt i svakstrøm på Siemens 9. september 1952. Men at han hadde både ambisjoner og mål på seg selv, var det vel ingen tvil om dengang heller, for samtidig med at han tok fagprøven, gikk han opp til eksamen artium på realinjen som privatist på Oslo Sprogskole.

- Det var beinhardt, innrømmer han. Eksamen i alle fag, til og med gymnastikk. Jeg fikk ros for mine elegante saltomortaler. Men som turner i Oslo Turn fra guttedagene av var jo akkurat det lett for meg.

Turner også altså.

- Linedanser og jonglør i tillegg, men det må du ikke skrive, sier han, for nå er vi inne på markedsføring av hvitevarer i dagens Norge.

Litt kunstner og

Av P

Hvitevarer er bransjens betegnelse på elektriske husholdningsapparater. Man har brunevarer også - radio, TV og alskens underholdningselektronikk - men det sluttet Siemens med i 1960-årene. Det var disse bransjene Bjarne følte seg tiltrukket av, og følelsen ble forsterket etterat han hadde prøvd seg på Schous tekniske skole i et par måneder.

- Jeg er ikke ingeniør, jeg, sier han. Simpelthen.

Har han da noe i Siemens å gjøre?

Ja, det hendte jo det merkelige at det i dette ærverdige ingeniørfirma i 1960-årene oppstod og kom inn en del mennesker som snakket om markedsføring og markedsstilpasning og til og med om kommunikasjon og kreativitet. Bjarne var en av dem. Han deltok i en prosess som innebar både avskalling og forsterkning for firmaet - avskalling av produkter og produktområder hvor vi var urimelig konkurranseutsatte, forsterkning av de felter vi ville satse på. Det var i hovedsak hvitevarer og elektrovarme. En langsiktig strategi tok form, og resultatene kan sees idag da Siemens er blitt landets ledende produsent av elektrovarme og nest størst på hvitevarer.

- I 1968 tok vi inn den første tyske vaskemaskinen, det var en Siwamat K. Og i 1972 laget vi vår første 3 års plan og la grunnen til det man kan

mye kremmer

er Buer

kalle en systematisk markedsbearbeidelse, sier Bjarne. Det gikk lang, lang tid før vi kom til det punktet at vi kunne tillate oss å bli aggressive. Men da vi først var der, tre-doblet vi omsetningen på 6 år. Idag teller vi opp 206 millioner.

- Strategi, markedsføring, 3 års planer, vel og bra, men hva med kjernen i det hele, produktene?

- Her står vi trygt. Vårt produkt-image er som grunnfjellet. Dette er ikke noe vi selv sier, det er forbrukerne som sier det. 67% av den norske befolkning mener at vest-tysk kvalitet er best. Neste nasjon kommer langt, langt etter. Ola Nordmann har kort og godt en klokkeetro på vest-tysk kvalitet, og Siemens skuffer dem ikke. Vi selger 27% av alle oppvaskmaskiner her i landet, hver fjerde topplader vaskemaskin og hver 10. frontlader. Dessuten 17% av støvsugerne og 15% av kombinasjonsskapene. Laget i Bosch/Siemens-fabrikken i Vest-Tyskland alt sammen. Det eneste unntaket er den lille mikrobølgeovnen til å henge oppunder skapet på kjøkkenet, den kommer fra Japan. Men ellers er det tysk. Vi vil ikke mikse, som visse andre som henter inn produkter fra alle verdens kanter der det er billigst i øyeblikket, Sovjet for eks.

Men vi har altså et forhold til Bosch. Det består i at Siemens og Bosch i Tyskland er gått sammen om å produsere bl.a. husholdningsartikler. Selskapet heter Bosch/Siemens Haushaltgeräte, og eies 50/50 av partene.

- Men lenger enn til felles produksjon går samarbeidet ikke, sier Ruud-Johansen. Her i Norge er Bosch for oss en konkurrent som enhver annen konkurrent. Kanskje litt mer brysom i og med at enkelte produkter er identiske. Da kan det gå på prisen løs. - Det er imidlertid meget fornuftig opprettet et felles service-selskap, A/S Interservice, som eies av Bosch/Siemens i Tyskland.

- Produksjonssamarbeidet mellom Bosch/Siemens er en stor suksess, understreker Ruud-Johansen. De er blitt en av verdens største produsenter på sitt felt, og har en sunn inn-tjenings-evne og en førsteklasses produktutvikling. De har Europas største markedsandel på oppvaskmaskiner. Snart åpner en helt ny fabrikk for oppvaskmaskiner, den skal produsere 1,2 millioner maskiner årlig.

- Så har vi vel ingen bekymringer med salget av Siemens hvitevarer?

- Vel, vel . . . Ruud-Johansen skotter bort på maleriet.

Så forklarer han: - Primært må vi være oppmerksom på at det i Europa er en produksjons-overkapasitet på 20% i vår bransje. Dette slår ut i en pris-konkurranse som kan føles drepende for oss som markedsfører. Hvor blir det av det vi skulle dyppe flesket i? Hvitevarer er idag latterlig billig. La oss ta et eksempel: En topplader vaskemaskin kostet i mai 1978 kr. 3990,-. Hvis man skal følge den offisielle prisindeks, skulle den idag ha kostet kr. 8460,-. Men du får den hos Lefdal i Bærum for kr. 4790,-! Og en mye bedre maskin!

Jeg misunner ikke forbrukerne, for det er de som har fordelen av dette, fastslår Ruud-Johansen. Men det er et faktum at det er vanskelig å tjene penger i denne bransjen. De som gjør det, går nye veier i forhandlerleddet.

Jeg nevnte Lefdal. Vi har fått stor-markedene, beliggende utenfor bykjernen, med parkeringsplass og hentepriiser, og et prisnivå som en vanlig elektrohandler ikke kan drømme om å hamle opp med. Hva henger det sammen med? Jo, for eks. dette: Når en vanlig elektrohandler bestiller kjølfrys-skap hos oss, hvor mange skal han da ha? 3, 5, kanskje 10 stk? Men jeg kan fortelle at vi har levert en ordre på 17 jernbanevogner kjølfrys-skap til et slikt stormarked. Det er ikke vanskelig å spå at denne omsetningsformen om få år vil være den dominerende i bransjen. Det passer oss bra, for vi er store selv, og kan dra nytte av stordriften.

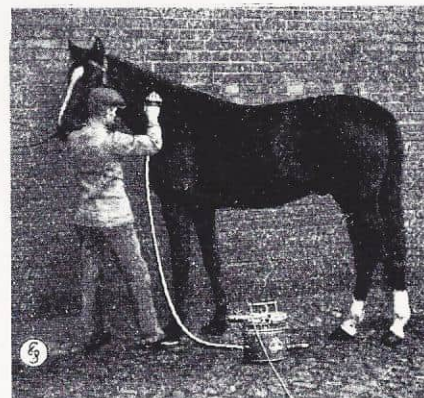
Sin Protos hårtørre finner hun anvendelig til litt av hvert.

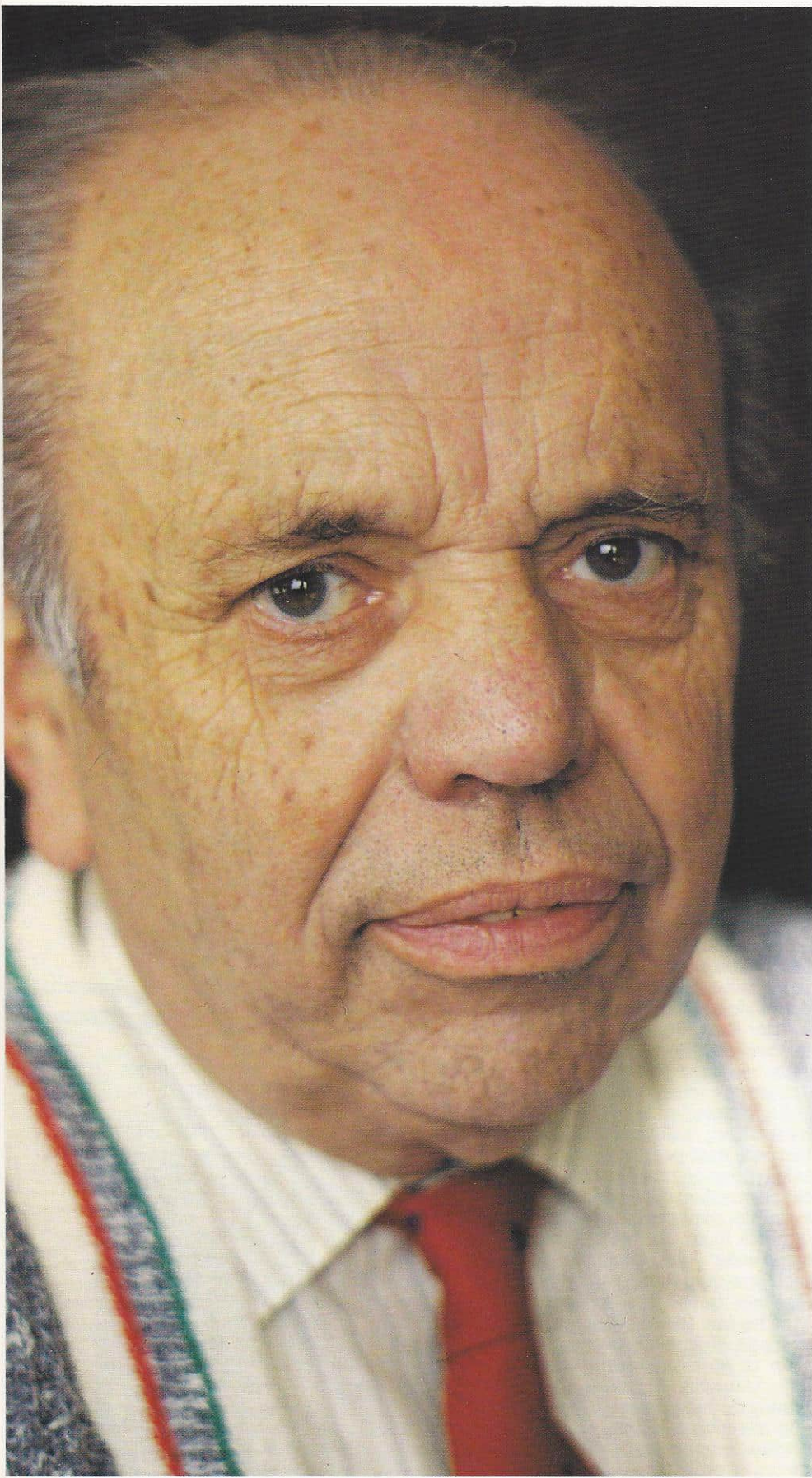
Og den eksklusive Protos elektriske komfyr kan hushjelpen simpelthen ikke unnvære.

Mens Protos støvsuger forsvinner fra skapet rett som det er. Det er mannen i huset som benytter den til sin ridehest.

”Jeg var sjefenes visergutt”

– Jeg var sjefenes visergutt, sier Kåre Grefstad, Siemens-ansatt i Oslo i over 50 år, nøkternt, men selvbevisst også. Han har fått oppleve mer enn de fleste i et firma som vårt. Noe forteller han, noe – det meste? – beholder han for seg selv. Hvordan hadde han ellers kunnet være sjefenes visergutt i 50 år?

Tekst: Per Buer

Foto: Håvard Bjelland

For oss andre – som ikke er ”sjef” – har Kåre vært noe helt annet enn det man vanligvis forbinder med visergutt. Med en helt naturlig autoritet og innsikt har han vel i grunnen selv vært sjefen. Han visste jo alt om firmaet, han kjente alle, han visste hvordan alt fungerte. Hans arbeidskapasitet var ubegrenset. Og det samme var hans hengivenhet for firmaet. – Siemens har vært mitt liv, sier Kåre Grefstad.

”Byens beste juletreffest” begynte med Kåre Grefstad. Det var han som foreslo det da han på sin 25 års dag i firmaet satt og drakk kaffe med sjefen – direktør Dehli Jemtland. Kåre var selvfølgelig primus motor i julefestkomiteen i mange år. Han var en ivrig bridgespiller og formann i Siemens bridgeklubb. Den største seieren opplevde han i en nordisk turnering i København, og pokalen står i skapet i kantinen. Og han var med og startet pensjonistforeningen i Oslo for 11 år siden. Her er han formann.

– Siden det ikke blir noen jubileumsfest i firmaet, skal i hvert fall vi pensjonister feire dagen, sier Kåre, og bestemte at ”julemiddagen” finner sted den 14 desember, på firmaets stiftelsesdag.

Her skal vi høre Kåre fortelle litt om krigens dager i Siemens Oslo:

”Dere får bare gå hjem”

Da vi kom på jobben 9. april, stod direktør Heyerdahl på trappa og sa: – Nå er det krig. Dere får bare gå hjem så lenge.

At det var krig var noe jeg skjønte, for kvelden før hadde jeg sett småhirden samle seg og hørt mange forskjellige rykter. Så gikk vi hjem, men det hendte jo ingen ting, helt til panikkdagen litt senere. Da fikk vi beskjed, stadig via ryktene, om at Oslo skulle bombes, og vi bare måtte se å komme oss ut av byen.

Vi i Siemens samlet oss først i kjelleren i bakgården, men så ble det bestemt at vi skulle ta en lastebil som

Kåre og Marit

stod i bakgården og bruke som transportmiddel ut av byen. Men bilen var ferdig opplastet med varer, og jeg husker med gru hvordan varene bare ble skjøvet ned av lasteplassen. En ny komfyr gikk i bakken så det smalt, og kokeplatene trillet bortover gårdsplassen! Så ble bilen fylt opp med folk så langt det gikk, og turen endte i Maridalen. Hva vi skulle der, var det ingen som skjønte, for det var ikke noe som var forberedt. Selv drog jeg tilbake til Therese gate hvor hjemmet mitt var, og hele gården – 16 husstander – reiste opp til fars hytte i Brobekkveien og overnattet der. Det ble nokså trangt om plassen. Men Brobekkveien var jo flate bondelandet dengang, så vi følte oss nokså sikre for bombingene.

Granat i papirkurven

En annen dramatisk dag hadde vi noen år senere da en båt med ammunisjon eksploderte på havna i Oslo. Det var heldigvis på en søndag, ellers ville mange flere mennesker ha strøket med enn tilfellet var. Det skjønte jeg da jeg kom til kontoret mandag morgen og så ødeleggelsene. Vi hadde reklamekontoret i Nobelgården med passasje i muren mellom de to gårdene. Jeg hadde aldri overlevd om jeg hadde vært på kontoret da det smalt. Alt var rasert, de store, flotte vindusrutene på 3x3 meter fullstendig knust. Vinduene gikk jo helt oppe hos kjæresten min på Grorud!

Overing. Hvindenhaug på "svakstrømmen" i 5. etasje i forgården fant en ueksplodert granat i papirkurven sin da han kom på kontoret om morgenen. Den hadde gått tvers gjennom taket.

XYZ

Vi på reklameavdelingen sendte ut en illegal avis "XYZ" som vi stensiler opp ca. 200 eks. av hver dag. Hovedmannen bak den var Rasmus Schnitler, en kaldblodig kar. En dag kom en tysk offiser inn på kontoret mens han holdt på å stensilere.

Rasmus slapp sveiva, snudde det siste arket og spurte med sin elskverdigste stemme om hva han kunne stå til tjeneste med.

Ellers var det frk. Normann som skrev manuskriptene på stensil. Hvor manuskriptene kom fra, vet jeg ikke. Av og til måtte vi lage dem selv. Da ventet vi til utover kvelden og tyvlånte en radio i butikken og tok inn London nede i "Slummen", montørenes oppholdsrom i kjelleren. Vi hadde faste hentere som kom etter avisen, de fikk med seg 10-20 eks. hver. Som reven hadde vi flere utganger fra gården.

Gestapo slår til

En dag var det ingen annen enn jeg på jobben. Jeg ringte til Schnitler, og det viste seg at telefonen hans var omkoblet til Victoria Terrasse, hvor gestapo holdt til. Han var blitt arrestert om natten. Jeg visste at frk. Normann var opptatt med flyktninger, hun hadde en dekkleilighet i Hammerstadgaten, så henne ventet jeg ikke. Quenild, reklamesjefen, var i Nordmarka for å ta imot slipp fra engelske fly. – Jeg fikk vaktmester Johansen til å tenne opp i fyren og brente opp arkivet for XYZ og andre ting. – Schnitler ble heldigvis ikke utsatt for de beryktede harde forhør på terrassen, men han fikk tilbringe resten av krigen på Grini.

Gris på badet

Tyskerne hadde okkupert 4. etasje i mellomgården. Men de visste ikke at vaktmester Johansen hadde gris på badet i etasjen over! Det var vel bare jeg som visste det utenom familien, tenker jeg. Johansen hadde store problemer dengang han var på Østbanen og hentet grisungen og skulle ha den ubemerket inn i huset.

Jeg var blant de heldige som ikke ble utkalt til arbeidstjeneste og slikt. Grunnen var at direktøren var president i Røde Kors og trengte meg som "postbud" til Victoria Terrasse, Grini og andre steder. Jeg fikk stadig innkallelser fra myndighetene, men

Heyerdahl tok brevene og ordnet det, så han måtte være en innflytelsesrik mann. Når jeg var på Grini, tok jeg med meg matpakker som jeg "mistet" og ble plukket opp av de innsatte.

Adjutant

Jeg måtte selvfølgelig ha "Schein"-passerseddel. Der hadde jeg tittelen adjutant! "Jeg sender min adjutant", sa Heyerdahl i telefonen på sin verdige og korrekte måte. Da kunne jeg gå trygt. Engang besøkte jeg fetteren min som var lensmann i Solør. Han skulle til Sverige i begravelse, og det fikk han lov til, og jeg ble med.

Men jeg måtte holde meg i bilen på den norske siden, og late som jeg var arrestert, sa lensmannen. Så kom en tysk soldat og ba om "schein", og så viste det seg at det var en Siemens-kollega! Skal si han ble blid og hyggelig, jeg fikk lov å gå hvor jeg ville, og kunne gjerne ta en tur over grensa også. Men fetteren ble litt betenkt da han så oss. . .

Kjærlighet på kraftverk

En av våre dyktigste ingeniører, Alf Scott Hansen, eventyrer og levemann, ble arrestert og fikk en usedvanlig hard medfart. Han var gift med Wenche Foss, og hun forteller i boken sin at han var "satt på" som kronprins i Siemens. Men han forlot firmaet etter krigen. De laget en film sammen, om kjærlighet på et kraftverk. Alle i Siemens fikk gratisbilletter til premieren.

Direktør Dehli Jemtland, sjefen for Trondheimsavdelingen, tilbragte noen dager i reklameavdelingen hos oss før han måtte reise til Sverige. Han var leder for hjemmefronten nordpå, og ble dømt til døden 3 ganger av Rinnanbanden, stod det i "Fritt Folk".

Matauk og radio

Dramatiske tider! Men noen lyspunkter var det da. Vi fikk Siemenshytta i gave fra Tyskland, og åpningen foregikk etter alle kunstens regler, med direktør Heyerdahl som klippet over snoren. Vi har en 8 mm film om begivenheten i arkivet. På Siemenshytta hadde vi parseller og dyrket poteter og grønnsaker. Meget verdifullt!

Og i kjelleren i Rosenkrantzgt. drev Tore Berg og Erling Bjørseth matbutikken vår. Her fikk vi for det meste fisk, men også andre matvarer, og det reddet oss mangen gang fra å gå med tomme mager.

Jeg giftet meg under krigen, og fikk en radio i gave fra firmaet på bryllupsdagen. Men radio var jo forbudt, så den ble omgående satt inn på lageret i Munchs gate, hvor vi hadde avdeling. – Men på frigjøringsdagen var jeg ikke sen om å hente den. Den gjør tjeneste den dag i dag – på hytta i Hurum!

Den ene er eldre enn Siemens sjøl – Adolf Sørensen Den andre er hans arbeidskamerat, Iver Gjerdingen Begge er akkurat som firmaet: still going strong

Vi fikk lokket dem opp på Linderud en vakker solskinsdag i november, to staskarer av den eldre årgang fra vår montørstab. Det var Adolf Sørensen, snart 94 år gammel, og Iver Gjerdingen, 71 år gammel. Gamle venner og busser fra anlegg og andre arbeidsplasser i Siemens. Møtet ble hjertelig, og praten gikk livlig.

Iver har vi besøkt hjemme på Jaren, og intervjueren forteller om dette på neste side, så her skal vi si litt om Adolf. Han bor på Bekkestua i Bærum og hamler opp med mangen yngre kar, både i krefter, humør og tiltak. Han liker ikke å gå for mye ledig. Hele den siste sommeren tilbragte han på sin kjære hytte på Ø. Nes ved Sandeford, og hadde fullt oppå gjøre.

• Sopp i kjelleren

Det hadde nemlig ergret ham at det var gått sopp i kjelleren, slik at gulvet også var angrepet. Han tok derfor fatt med å grave ut kjelleren, drenere og ventilere den og støpe nytt gulv. Så måtte han legge nytt tregulv i hytta, og siden sommeren ikke var gått med, panelte han veggene på nytt også.

I sitt 94. år!

Adolf liker godt å kjøre bil, og det er ikke lenge siden han anskaffet seg en ny. Det er greiest å komme opp og ned til hytta på den måten, mener han.

• Læretid hos Brown

Han er født i det gamle Kristiania, og gikk på Vaterland skole. Her sluttet han i 1909 og ble visergutt. Elektrisiteten var noe nytt og spennende, og Adolf fulgte godt med. Det var populært å sikre seg stumpene fra kullampene i gatebelysningen når kullet ble skiftet. Stumpene brukte guttene til å tegne og skrive med. Og så ble det til at han begynte hos Brown – NEBB – senere var han hos Espen Pettersen og hos Sønnichsen. Og så drog han til sjøs, 22 år gammel.

• Ingen "slavekontrakt"

– På Brown i 1910 hadde jeg 8 øre timen, men så streiket vi, og det ble pålegg. Jeg hadde ikke kontrakt. Far ville ikke ha noe av det. "Ikke noe slavekontrakt her", sa han. Men jeg ble jo regnet som utlært allikevel, da, med tid og stunder, forteller Adolf.

Det var fint miljø i faget. Mange eldre mennesker, som var hyggelige og hjelpsomme mot oss unge. Jeg var sammen med far til Lefdahl på Stabekk; han var hos Brown, han også.

Adolf Sørensen likte seg godt som skipselektriker. – Hadde jeg ikke giftet meg, hadde jeg aldri sluttet

sjøen, sier han. Så ble det anlegg i stedet. Han likte seg der også. Han begynte i Siemens i 1923.

• Ubegrenset tillit

Adolf Sørensens navn vil særlig være knyttet til Saugbruksforeningen i Halden. Her ble en Siemensingeniør, Erik Erichsen, ansatt i 1938 for å modernisere de elektriske anleggene. Det ble et nært samarbeide mellom Erichsen og Sørensen. I årevis bodde Sørensen på hotell i Halden, og han nød ubegrenset tillit. De store bestillinger fra Saugbruksforeningen ble gjort på betingelse av at Sørensen fulgte med!

I 1970 bestod den elektriske utrustningen på fabrikkene av bl.a. 6000 motorer, enkelte opptil 10 000 HK, med store koblingsanlegg og all verdens elektriske utrustning for øvrig.

– Og hadde han ikke vært montasjeinspektør, så burde han ha vært lærer, forteller Erik Erichsen til Siemens Intern. Sørensen hadde et usedvanlig godt lag med å lære opp folk, og fikk ansvaret for dette også hos oss. Han lærte opp samtlige elektrikere vi tok inn, ialt 150. – Etterat han ble pensjonist i Siemens, engasjerte vi ham her i Saugbruk enda 3 år. Vi trengte Adolf Sørensen!

''Den siste mohikaner''

Av Arne Kjell Dahl

Da vi ringte til Iver A. Gjerdingen på Jaren, Hadeland om vi kunne komme på besøk hos ham i anledning et intervju, fikk vi høre at den og den dagen passet ikke, fordi han påtok seg ''noen småjobber rundt omkring''. Gjerdingen er 71 år gammel pensjonist fra Siemens, og har tjent selskapet som anleggsbas i 42 år.

18 år gammel begynte Gjerdingen som læregutt i heisfirmaet Fortuna, Oslo. Da hadde han nettopp blitt ferdig ved Oslo Fag- og Forskole. Det hadde seg slik at han gikk på jakt etter en jobb hos flere firmaer som passet. I 1935 var det ikke så enkelt å få seg en jobb, skulle vi tro. Ved Fortuna ble det sagt at man trengte ingen ny mann. Men man noterte navn og adresse, slik som ble gjort ''for å bli kvitt en fort''.

Nåvel, men i dette tilfelle skjedde det noe positivt. Allerede dagen etter fikk Iver Gjerdingen beskjed om å møte i arbeidshabitt.

Han trekker frem en gulnet konvolutt som viser at han er tatt opp som læregutt, med 35 øre pr. time. ''Et klenodium'', sier han – sammen med fagforeningsboken som er nesten like gammel. 35 øre timen, og 50 timer i uken, gir den storartede ukeslønn på kr. 17.50. – Og det var jeg selvfølgelig sjeleglad for, sier Gjerdingen.

På Siemens-anlegg

Etter 7 år her ved Fortuna, ble Gjerdingen utlånt til Siemens, sammen med tre andre karer som var blitt overflødige ved Fortuna. Han begynte ved Norsk Hydro på Herøya den gang – det var den 2. januar 1942. Og så ble han ved Siemens til utgangen av 1985. Formelt var han knyttet til Installasjonsavdelingen til 1952. Siden da har han reist fra det ene anlegg til det andre. Han nevner i fleng:

Saugbruksforeningen i Halden 7 år. – Union Skien 3 år. – Vågåmo Trafostasjon 3 år. – Aluminiumsverket på Lista 1 år. – Odda Komm. E.-verk 1 år. – Hadelands E.-verk 2 år. – Hadelands Glassverk flere ganger. – Minnesund Trafostasjon 1 år. – Hedmark Kraftstasjon Elverum/Åsnes 1 år. – Svelgen Smelteverk. – Røssåga Kraftverk, Koksverket. – Sylling Trafostasjon. – Lyse Kraftstasjon. – Sør-Gudbrandsdal E.-verk. – Vemork Kraftanlegg. –

Han husker ikke så nøye tidsrommene. Men innimelleom ble det mange ''småjobber''.

Gjerdingens arbeidsområde går under benevnelsen Kabel- og styringsanlegg. De siste 15 årene gikk det på kabelmontasje. Han har også vært montasjeleder ved flere av arbeidene han har hatt.

Ekte Hadelandsgutt

Gjerdingen er ekte Hadelandsgutt, født og oppvokst på Jaren, på en husmannsplass under Alm gård. Det er ikke så meget av husmannsplassen igjen idag. Men hit flyttet Iver Gjerdingen for godt i 1952, og bygde etter hvert nytt hus på plassen. Her bor han fortsatt sammen med sin kone. Deres ene barn har imidlertid to små på 9 og 12 år, som svært ofte er på besøk hos besteforeldrene på Jaren. Det synes Iver er stor stas. – De skal ha alt etter oss, sier han. Det er skrevet, legger han til.

– Man kaller deg ''Den siste mohikaner''. Fordi du stod på så lenge med anleggsarbeid, helt til du ble 67!

– Jasså, sier Gjerdingen, – det kjenner jeg ikke noe til. Men det ligger et lurt glimt i øyet på ham da han sier dette.

– Hvordan har du holdt ut i all denne tiden på anleggsarbeid?

– Det krever en høy grad av selvdisciplin. Du skal jo på en måte være firmaets ansikt utad.

– Anleggslivet, er ikke det ofte forbundet med fest og svir?

– Det kan ikke legges skjul på. Men man må forsøke i mest mulig utstrekning å holde seg borte fra det. Jeg har sett både den ene og andre gå dukken på for mye uteliv.

– Hvordan likte du brakkelivet?

– Det var ikke alltid vi bodde i brakker. Det hendte vi også bodde på de fineste hoteller. Men stort sett var

det slik at Statens brakker var gode å være i. Brakkene ved private anlegg kunne ofte være så som så.

Hjemlengsel

– Det var ofte man kunne nesten tæres opp av hjemlengsel, sier Gjerdingen. Når vi var på anlegg langt fra hjemmet, var det jo ikke snakk om å pendle hver uke, og da kunne det slite på både helse og humør mang en gang. En gang ved Lysefjord ble vi nokså lenge. Her hadde vi en alle tiders flink kokke. Men hun gikk alltid i raggsokker og kalosjer, og tok seg ikke særlig ut. Da var det en av kameratene sa til meg at den dagen du synes hun har fine bein, så må du nok foreta deg noe, Iver. En annen gang, et annet sted hadde vi en kokke som brente brennevin, og hennes svartkopper kalte vi ''Sitt der du satt''.

Fine arbeidsforhold

– Når du nå ser tilbake på årene som anleggsarbeider, ville du ha gått på dette livet på ny?

– Ja, det tror jeg nok. Selvfølgelig blir man lei av det som av alt annet. Det har dessuten alltid vært fine arbeidsforhold ved Siemens, og det betyr selvsagt meget.

Iver Gjerdingen har vært sykmeldt én eneste gang i løpet av all denne tiden, og det var 3 måneder i 1972 da han var rammet av senebetennelse. Ellers har han vært frisk som en fisk. Han har Norges Vels medalje for lang og tro tjeneste, selvsagt. Og fortsatt holder han god kontakt med bedriften. Hver jul er vi pensjonister invitert til fest-måltid, og hver gang jeg er i Oslo ellers, så kunne det ikke falle meg inn ikke å stikke oppom Siemens, slutter Gjerdingen.

Siemens-montører på Union, Skien i 1957.

Bak fra venstre: Bjørgulf Trydal, Åge Thomassen, Tore Aasen, Iver A. Gjerdingen, Adolf Sørensen, Bjørn Gram, Andreas Eriksen. Foran: Kåre Hellvik, Reidar Nilsen, Gunnar Kjensli og Svein Kristiansen.

"Så snart våren kom, og varmen gjorde stanken fra rennestenene uutholdelig, flyttet de kondisjonerte ut av byen og til sine avls- eller lystgårder."

På Sluppen ble det laget såpe, tobakk og brennevin – før det ble aktuelt med Siemens-produkter

Sitatet er hentet fra "Trondheim By's historie" og kan delvis tjene som beskrivelse av de siste 200 års kjente historie over Sluppen Gård.

Avlsgårdene ble drevet mer for komfortens skyld enn for fortjenestens. Ofte hadde gårdene mektige husbygninger, omgitt av store hager og alléer, fiskedammer og drivhus – datidens synlige rikdommer for formuende byborgere.

Hovedbygningen på Sluppen Gård lå der hvor administrasjonsbygget (høybygget) i Siemens Trondheim ligger. Tidligere var gården plassert lenger syd, ved nordsiden av den nåværende vei fra Nidarvoll til Lerfossen.

• Størst i prestegjeldet

Sluppen i Strinda var en meget gammel gård, og lenge også en av de største i prestegjeldet. Hvor gammel den er, vites ikke. Kilder som kunne gi opplysninger om dette, er ikke bevart.

Den første kjente eier beskrevet med navn finner vi fra jordebøkene i 1661. Hun het Maren Hermansdatter, og var sannsynligvis enke etter en trondhjemsborger.

Etter Maren Hermansdatter var det 13 forskjellige oppsittere av Sluppen Gård, fram til 1917, da gården ble kjøpt av Trondheim Kommune.

De fleste av eierne var velstående kjøpmenn eller grosserere.

En kjøpmann ved navn Sønnich Sønnichsen kjøpte i 1733 gården for 460 riksdaler.

• Vindruer og tobakk

Alexander Hammon Friedrich (eier fra 1772) oppførte nye hus og anla hage- og parkanlegg på gården. Der ble det i tillegg til vanlige bær og fruktsorter forsøkt dyrket vindruer, sydfrukt og tobakk.

Da hans kone, Anna Cathrine ble enke, utvidet hun gården ved å kjøpe flere tiliggende eiendommer.

Senere drev hennes sønn, grosserer Johan Møllmann Lysholm sammen med sin halvbror, utstrakt import- og eksporthandel, samt farge- og såpefabrikasjon på gården.

I 1828 kjøpte kjøpmann Bertram Engelsen (i slekt med Lysholm) gården. Han anla et større møllebruk ved Nidelven og startet brennevinsbrenneri på Sluppen.

Produksjonen av brennevin fortsatte helt fram til 1842, da Stortinget la ned forbud mot slik landbruksdrift. – "Brennevinsglasset er ikke dypt, dog finnes der en avgrunn", sa motstanderne av de "edle" dråper.

Kjøpmann Engelsen fikk da etter hvert økonomiske vanskeligheter og gikk konkurs.

• Fjøs og uthus måtte brennes

For 14000 spesidaler kjøpte Nils Stochfleth Schultz Holtermann Sluppen Gård i 1870. Han flyttet hele gårdsanlegget nærmere byen der hvor høybygget på Siemens i dag ligger.

Årsaken til flyttingen var en ondartet smittsom sykdom som angrep

buskapen på gården. Han ble nødsaget til å brenne fjøs og uthus.

Det første store området fradelt Sluppen Gård var parsellen Vold (nåværende Nidarvoll) som ble solgt til Strinda kommune i 1883.

Fredrik Bruseth kjøpte Sluppen Gård i 1901 for kr. 150 000. Han lot gården styre ved forpakter.

I 1917 solgte han gården til Trondheim Kommune for 400 000 kroner.

Flere parseller er senere fradelt Sluppen, deriblant til Trondhjems Renholdsverk i 1921. Etter 1945 ble resten etter hvert utparsellert til industritomter.

Siemens A/S kjøpte i 1961 69 mål, begrenset av riksveien, omkjøringsveien og Bratsbergveien.

I 1974 ble ytterligere 57 mål kjøpt – det området vi i dag kaller Sluppen Syd.

Jan Erik Reierskog, S/T

Gårdsnavnet Sluppen, hvor kommer det fra?

Oluf Rygh uttaler i sitt verk, Norske Gaardnavne, at "det formentlig må avledes fra det oldnorske ordet sloppr. Det betegner en vid kappe uten ærmer, som for eksempel en geistlig messeserk."

Man har derfor ment at Sluppen i Strinda kan hentyde til en utvidelse av Nidelven nedenfor gården, en utvidelse som kanskje var mer iøyenfallende i eldre tid.

Transportordningen måtte være rask og effektiv, dengang som nå.

I et jubileumsnummer bør det også være med noen tilbakeblikk på de gode, gamle dager

Av Tor-Odd Vist

Siemens Intern har fått tre av den "voksne" generasjon i Trondheim til å fortelle litt fra en periode som kanskje de fleste av oss kun har hørt om i historietimene på skolen. Det er Gunnar Wiig, lagerforvalter i Sterkstrømfabrikken, Thor Bertelsen, eiendomsforvalter på Sluppen og Torleif Fjeldvig, resepsjonsassistent i Administrasjonsbygget på Sluppen.

Gunnar Wiig er den som idag har vært lengst i S/Trondheim. 15 år gammel begynte han som visergutt, og datoen var 7. desember 1938. Når dette leses har sikkert jubileumsfeiringen funnet sted.

Thor Bertelsen er ikke stort dårligere. To år senere, i 1940, begynte han som monterelærling, mens Thorleif Fjeldvig ikke kom før i 1955. Den 1. september åpnet han butikk i Nordregt., hvor han solgte komfyrer, støvsugere, og ikke å forglemme eminente båndopptakere.

• *Hvor holdt Siemens til da dere "eldste" begynte?*

– Vi holdt til i et gammelt 3-etasjes bolighus i Schultzgata, bak Vår Frue kirke. Tredje etasje var leilighet. Der bodde direktøren vår, Arne Høeg, han som startet Trondhjems Elektriske Byrå i 1908. Andre etasje ble brukt til lager, mens første etasje var verksted. Der var det delvis jordgulv

og delvis steingulv. Veggene var elendig isolert og vinduene var ikke akkurat thermopan. Midt i rommet sto en stor kakkelovn. Det var de yngstes oppgave å fyre, og der sto vi rundt og varmet oss. Garderobe fantes ikke. Klærne ble lagt der hvor vi kunne finne en ledig plass.

Det var én utslagsvask med kaldt vann, tjukk av møkk, samt en sinkbøtte som vi vasket oss i. Verksmester Lars Opheim varmet et svært jern med gassflamme og stakk det ned i sinkbøtta: "Her har dere varmvatn, guta"! En striesekk tjente til håndkle, og under krigen var det selvsagt B-såpe.

Hver morgen var det rottefangst. Vi brukte en kasse med fall-lem. Det var

Tre av de "fullbefarne", fra v. Thor Bertelsen, Torleif Fjeldvig og Gunnar Wiig, forteller om andre tider i Siemens.

enormt med rotter og alltid god fangst.

Etter en tenkepause kommer det: "Jeg sier bare det: Alle de som klager idag, dem burde ha vært borti der en venning!" Ja, kanskje det.

• Men hva slags arbeide utførte dere?

Det var mye rart. Vi hadde mye installasjon rundt omkring, og i verkstedet gikk det på reparasjoner. Under krigen var det nesten håpløst å skaffe nytt. Alt måtte repareres. Det var motorer og generatorer, komfyrer, ovner og varmeputer, fra Finnmark til Stavanger.

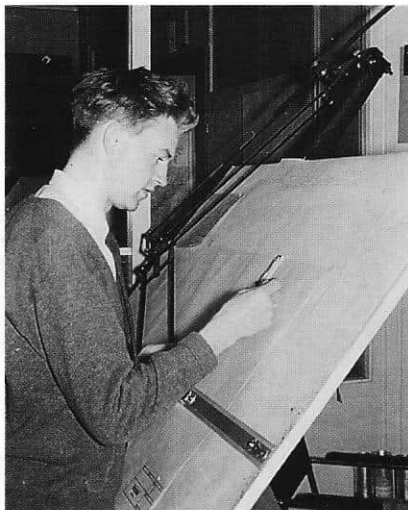
Men vi bygde også nytt, bl.a. tavler i marmor. Først da Elmgren kom til oss fra Fortuna i '44 begynte vi å knekke stålplater til paneler. Vi boret, saget og filte for instrumentene. Den første tavla av den typen skulle til den gamle brannstasjonen.

• Hvor mange var dere?

I 1938 var vi nær 60 ansatte. Det økte fort, så i '40 var vi 120. Av diosse var det 10-15 kvinner, alle på kontor. Den første mener vi var Kitty Fisknes som var direktørene Høeg og senere Jemtlands sekretær.

• Hvordan var lønnsforholdene?

Vi startet på 37 øre timen. Etter fylte 19 år fikk vi som hjelpemontør kr. 1,50. Første gangen jeg hentet lønninga etter den nye satsen utbrøt kasserersken, Hanna Fisknes: "Men i Herrens navn. Hva skal du bruke alle disse pengene til?" Thor humrer megetsigende i skjegget. Til sammenligning kostet en pakke tobakk 50 kroner. Men det var under krigen. Etter krigen var montørlønna hele kr. 82,- pr. uke, eller kr. 1,70,- pr. time.

En ung ingeniør, Tor Jemtland, foran tegnebrettet i Nordregt. 12.

• Hvordan var samholdet under krigen?

Fantastisk. I et firma med så sterk tilknytning til Tyskland var det ingen nazister. Vi kunne stole på hverandre og derfor var det også et meget godt samhold. Alle kjente alle. Vi var som en stor familie.

• Var det noen fordel å jobbe i Siemens når det gjaldt matsituasjonen?

Vi hadde gode kontakter utover i distriktene og disse ble også benyttet til å skaffe poteter, grønnsaker, kjøtt og fisk. Gunnar har en historie om dette senere. I Trondheim ble det opprettet et såkalt suppefond. Trondhjems Melkforsyning produserte og

distribuerte en slags grønnsakssuppe som det av og til kunne oppdages fetter i. Vi vitset med at de sikkert kom fra kålormene. Det kostet 40 øre uka. Firmaet satte pengene inn på en konto. Etter krigen ble pengene friggitt og for dem kjøpte vi et piano som ble Siemenslagets eiendom.

• Hvordan var det å jobbe ute hos kundene? Oppsto det noen spente situasjoner?

Vi hadde vel noen fordeler ved at vi jobbet i tysk firma. De hadde kanskje litt mer tiltro til oss, slik at vi slapp lettere gjennom kontrollene.

Noen av de fineste jobbene jeg var med på, forteller Thor, var reparasjon av heiser sammen med Elmgren, som var utdannet heismontør.

Særlig var heisen i Håndverks- og Industribanken populær. Det var en åpen heis med trapper rundt og med netting mellom heissjaktene og trappene. Der kastet tyskerne fra seg sigarettstumpene i heissjaktene. Så det første vi alltid gjorde når vi kom dit var å kjøre heisen til topps, for så å gå inn i bunnen av sjaktene og plukke stumper. Da var tobakken sikra for en ukes tid. Men du verden. Det var jo knapphet på alt, så det var ikke måte på hva vi kunne finne på for å skaffe oss litt ekstra mat eller tobakk.

Travle Protonfunksjonærer på vei til jobb. Fra 1911 og frem til 1957 holdt firmaet til i Schultz gt. 8. I perioden 1947-60 var navnet Proton.

Vi markerte oss allerede i 1962 med et sterkt fotballag i bedriftsidretten i Trondheim. – En utfordring: Hvem kan sende Siemens Intern navnene?

En episode på Nidar sjokoladefabrikk kan jeg fortelle om, men du må ikke skrive den!

– Nei, selvsagt ikke.

– Jo, du skjønner vi var altså på Nidar og reparerte en transformator ute i gården der. I arbeidstida gikk vi fritt mellom bygningene og transformatoren, men ved arbeidstidens slutt ble vi kontrollert når vi forlot bygningen. Dessuten ble vi strengt overvåket av verksmester Karlsen.

Erlend Paulsen fant i 5. etasje noen ferdigbrettede esker, beregnet på 100 plater kokesjokolade. Han tok med seg to, tok heisen ned i kjelleren til tapperiet og tappet begge eskene fulle av den fineste sjokolade. Etter at de var størknet stakk han dem i veska si og bar dem ut til trafoen hvor de ble gjemt under noe tjæreapp. Derfra hentet vi dem senere på kvelden. Det ble god tilleggskost til grønnsakssuppen det!

Jeg har et par små historier, sier Gunnar.

Den første forteller litt om hvor trygge forhold vi hadde da i forhold til nå.

Som visergutt ble jeg av Karl Haugnes sendt til Phoenix Hotell med en regning til tyskerne for levert elektrisk materiell. Den var på hele 22.000 tyske mark.

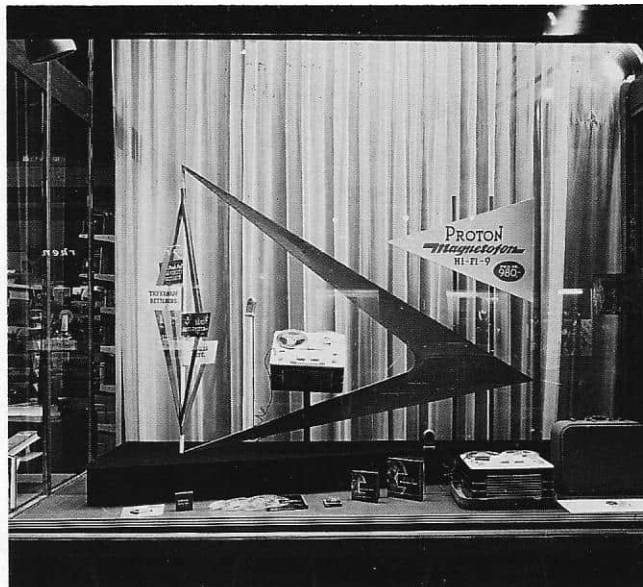
Beløpet fikk jeg omgående, i Rikskredittkassenscheine. Ingen telling. Korga på sykkel ble full. Jeg leverte sekken til kassereren. Alt stemte. Dette hadde vi ikke våget idag.

Magnetofonen var 50-årenes sensasjon.

Til venstre demonstrerer Torleif Fjeldvig vidunderet. Til høyre vindusutstilling i butikken i Nordregt., også preget av magnetofonen.

Den andre historien handler om en tur jeg hadde til Nord-Trøndelag. Jeg skulle hente et lass med grønnsaker og tobakkplanter på gårdene Håa og Wibe på Levangerneset. Direktør Jemtland hadde ordnet en avtale med de to gårdene om leveranse av poteter, grønnsaker og andre matvarer til de ansatte i Siemens, mot at vi skaffet gratis arbeidskraft på gårdene.

Vi fikk mat på gårdene, og hadde full lønn av firmaet. Det var Rudolf Lindboe som organiserte det praktiske opplegget med turnusplan, reiseruter m.v.

Tobakksplantene hengte vi opp til tørk på lageret. Etter at vi hadde tømt bilen lå det igjen en hel haug løse tobakkblader som hadde falt av stenglene. Disse hadde vi ikke kapasitet til å henge opp. Det ble derfor besluttet å kjøre resten på Sluppen, dvs. kaste dem.

Det hadde samlet seg endel tobakksugne folk rundt bilen.

"Bare forsyn dere", sa jeg. "Tobakken skal kjøres på Sluppen likevel".

I løpet av noen minutter var bilen tom!

Politistasjonen var omtrent nærmeste nabo, og jeg husker de store polisene stappet sine vesker fulle med yønne tobakkblader. Jeg slapp den Sluppenturen.

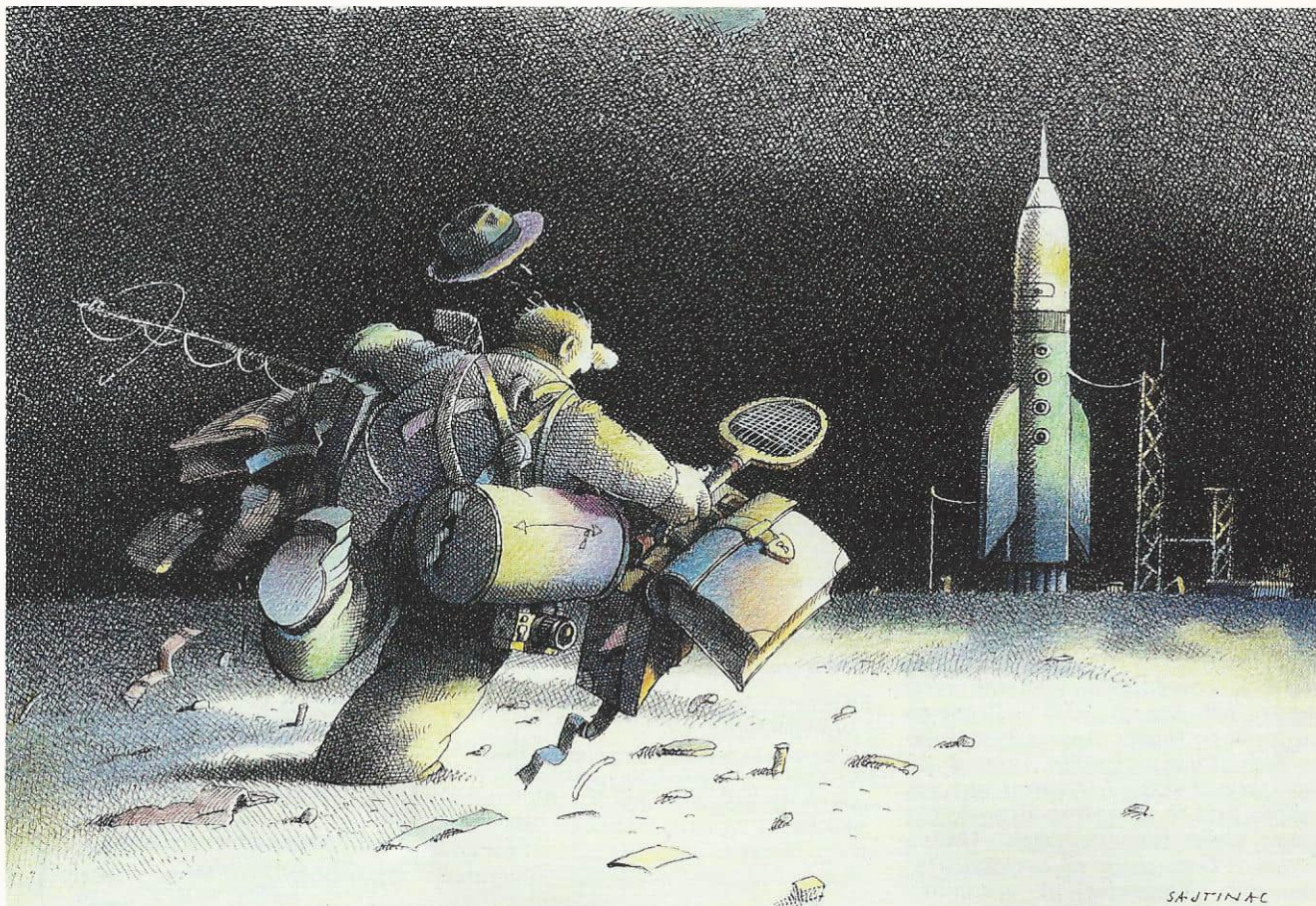
Ja, slik kunne vi fortsette hele natten, men nå tror jeg redaktøren setter stopp.

Pausegymnastikk i resepsjonen i høybygget i 1966

... og i Sterkstrømfabrikken

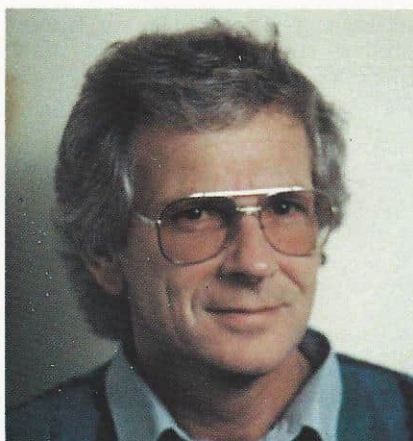
Framtidens elektriker – Prefabrikasjon og samarbeid i bygget

Framtidens el-installasjoner vil i langt større grad være tilpasset bygningskonstruksjonene. Store deler av bygget vil prefabrikeres i større grad, med tekniske installasjoner og ferdigmonterte seksjoner.

Det er også vår oppgave å rasjonalisere hele el-produksjonen i en byggeprosess. Klarer ikke vi i vår bransje å delta aktivt, vil andre faggrupper ta over deler av vår tradisjonelle elektroandel.

En rekke faktorer vil påvirke en elmontørs framtid, og jeg vil ta for meg en del realiteter og vurderinger som vil få videre innflytelse på hverdagen.

- Teknisk utvikling går meget raskt.
- Tilpasning til byggeprosessen – entrepriseformer.
- Utdannelse. Krav vil øke både på skolene og i bedriftene.
- Høyere kompetanse for enkelte montører.
- Flere nivåer for sertifikater.
- Spesialkunnskap innen forskjellige teknikker.
- Større grad av medbestemmelse.
- Resultatorienterte lønssystemer.

Av Thor Løkke-Sørensen
Siemens A/S

- Andre faggrupper jobber seg inn.
- Organisasjonene vil bli mer aktive og åpne medlemskap for nærstående virksomhet.
- Konkurransen fra utlandet vil øke.
- Autorisasjonsbestemmelsene vil ikke gi bransjen full beskyttelse.
- Flere kvinnelige montører.
- Større krav til fleksibilitet og service.

Nøkkel i døra.

Entrepriseformer hvor entreprenører har totalansvaret for levering av ett stk. bygg med "nøkkel i døra" griper mer og mer om seg. Totalentreprisens omfang og ansvar gir de utførende entreprenørene muligheter til å tenke i mere rasjonelle og økonomiske baner som fører til rimeligere byggeprosjekter tilpasset de tekniske installasjonene. Tidligere ble de tekniske løsningene skreddersydd for "nettopp dette bygget", noe som forsinket og fordyret byggeprosessen vesentlig, samtidig som service og ettersyn krevet større spesialkjennskap til enkelte løsninger. Dette er vel også noe som skjer i dagens byggeprosesser.

Det fornuftige i fremtidige byggeprosesser vil være å finne fram til den beste totalløsningen både for bygg og teknikk hvor man i totalløsningen samarbeider på en tverrfaglig basis med arkitekt, bygg, VVS og automatikkentreprenør, for å tilpasse byggekonstruksjon og prosess til den totale tekniske installasjonen med hensyn til fremdrift, montasje, brukervennlighet, kvalitet, service og pris.

Det er igangsatt en prosjektgruppe med brukere, arkitekter, entreprenører, konsulenter og tekniske fagfolk med flere for å ta for seg samordningsproblematikken mellom de forskjellige faggrupper i byggeprosessen. SSB-prosjektet som denne gruppen er engasjert i står for styring og samordning i byggeprosessen, og vil sannsynligvis i løpet av få år, få stor innpass i byggebransjen og forandre våre tradisjonelle måter å løse tekniske anlegg på.

I dag benyttes rørsystemer i beskeden grad, men brøsystemer over himlinger og/eller kanaler på vegg under vinduene i stor utstrekning. Disse systemene vil nok fortsatt ha anvendelse i mange år, men det åpner seg andre muligheter som sannsynligvis vil bli løsningen.

Omfanget av elektriske installasjoner.

De tekniske installasjonene i eksempelvis kontor og forretningsbygg er blitt mer omfangsrike og utgjør en større andel av de totale bygginstallasjoner. For 10-15 år siden utgjorde de for ovennevnte byggetyper 8-10% av byggekostnadene som i dag er økt til 10-15%, og vil etter all sannsynlighet stige raskere i de nærmeste årene.

Det stilles stadig større krav til bygningenes tekniske standard, funksjonsdyktighet og fleksibilitet. Bygninger vil skifte funksjoner langt raskere og en brukstid på inntil 5 år vil være alminnelig. Det er et stort informasjonsbehov som knytter seg spesielt til kontor og forretningsbygg med sine data, telematikk, brannvarsling, byggautomatisering og adgangskontrollanlegg m.m.

Intelligente bygninger

Sentral driftskontroll eller byggautomatisering har i de senere år hatt en rivende utvikling som har vakt stor oppmerksomhet og interesse.

Systemet kan ivareta all styreregulering i kontroll- og overvåkingsfunksjoner i bygget og optimalisere driften med store driftsmessige fordeler og besparelser.

"Intelligente sentraler og bygninger" er uttrykk som benyttes mer og mer, og det innebærer at framtidens forretningsbygg vil forsynes med avanserte tekniske installasjoner.

I tråd med den utvikling som preger byggebransjen har Siemens installasjonsavdeling i samarbeide med Selmer-Furuholmen arrangert kurs for bygningsingeniører om elektrotekniske installasjoner i bygg.

65 ingeniører fra Selmer-Furuholmen deltok i det første kurset, som ble meget vellykket.

På bildet fra venstre: Thor Løkke-Sørensen, Siemens A/S, Frank Johansen, Selmer-Furuholmen og Alf Jan Johansen, Siemens A/S.

Alle informasjonen på én kabel

Omfanget av dataanlegg med tilhørende sprednett og teletekniske installasjoner vil øke sterkt i de nærmeste 15 år. Dette vil på den ene side øke kabelinstallasjonene, men på den annen side vil det utvikles systemer med digitaliserte kabelnett som kan overføre de informasjonen som er nødvendig på én kabel. Fiber-optiske kabler vil få stor anvendelse pga. stor overføringsevne uten påvirkning av induksjoner fra andre nærliggende elektriske kabler. Om kabelmengdene totalt sett vil økes eller reduseres er noe usikkert.

Driftssikkerhet nødvendig

Nødstrømsaggregater og avbruddsfrie strømforsyninger vil bli en nødvendig investering med alle de data og sikringsanlegg som etter hvert blir montert.

Driftssikkerhet vil bli et sterkere og sterkere krav. Likeledes vil reservestrømsaggregater til opprettholdelse av byggets øvrige nødvendige teknikkfunksjoner øke i omfang.

Oppløsningen av Televerkets monopol vil åpne muligheter for el-montøren. Fler og fler tjenester vil etter hvert automatiseres på telefoncentralene mht. personsøk, automatisk telefonsvarer, dataoverføringsmuligheter m.m.

Vi må regne med at utviklingen skjer i retning av ferdig pluggbare enheter i langt større grad enn i dag med en forenklet el-montasje.

Systemer som vinner innpass ved enkel montasje og stor fleksibilitet vil vinne kappløpet. Med de hurtige rokkeringer som foretas i bygning vil et "super-fleksibelt" system ha store fordeler.

Datagulv

Vi vet at i datarom benyttes oppført datagulv med løse lemmen som er enkle å demontere. Slike gulv er allerede benyttet til framføring av

kabler og ventilasjonskanaler. Leveanseomfanget er i dag beskjedent, og prisen er høy, men fleksibiliteten blir ved et slikt gulv meget stor til å framføre kabler til gulvuttak nær sagt hvor som helst på gulvplanet. Et prefabrikkert fleksibelt "plugg inn system" med ferdig produserte kabler vil muliggjøre en hurtig installasjon i en hektisk slutfase for endelig ferdigstillelse. Tradisjonelle installasjoner over himling kan reduseres vesentlig og tar mer hensyn til dette sammen med fleksibiliteten. Ved dette blir systemet lønnsomt i år 2000.

"Under teppet"

I USA har man utviklet et "Under-carpet Wiring" system som er konstruert for installasjoner under teppefliser direkte på gulv. Effekt og datakabler består av bånd som er laminert mellom to isolasjonssjikt og som kan limes fast direkte på gulvet. Tilførselene skjer fra punkter lagt fram til veggene, og flatkablene føres ut til uttaksboksene. Med våre forskrifter er det heller tvilsomt om dette systemet kan benyttes for sterktstrømstilførsler, men det indikerer hvilke systemer som vinner innpass.

Ferdige røranlegg

Franskmennene har i flere år prefabrikkert ferdige røranlegg med inntrukket ledning. Røranlegget produseres ferdig på fabrikk og rulles ut før støping på byggeplassen. Videre produseres det komplette prefabrikerte anlegg for småhus som forenkler montasjen vesentlig.

I Norge produseres det i dag ferdige elementer for en rekke bygg med innlagte rør og bokser. Videre er det under utvikling tilkoblede systemer med utstyr, brytere og stikk-kontakter, ferdig montert og hvor veggseksjonene enkelt plugges sammen etter montering på byggeplassen.

Først i Europa?

En epoke er over.

I 1974 leverte vi Norges – kanskje Europas – første kommersielle fargeskjermssystem til raffineriet på Mongstad.

Først i september i år ble det tatt ut av tjeneste.

På bildet fra venstre: Stein Nystrøm, Jan T. Herstad, Arne Norrgren og Oscar K. Midbøe.

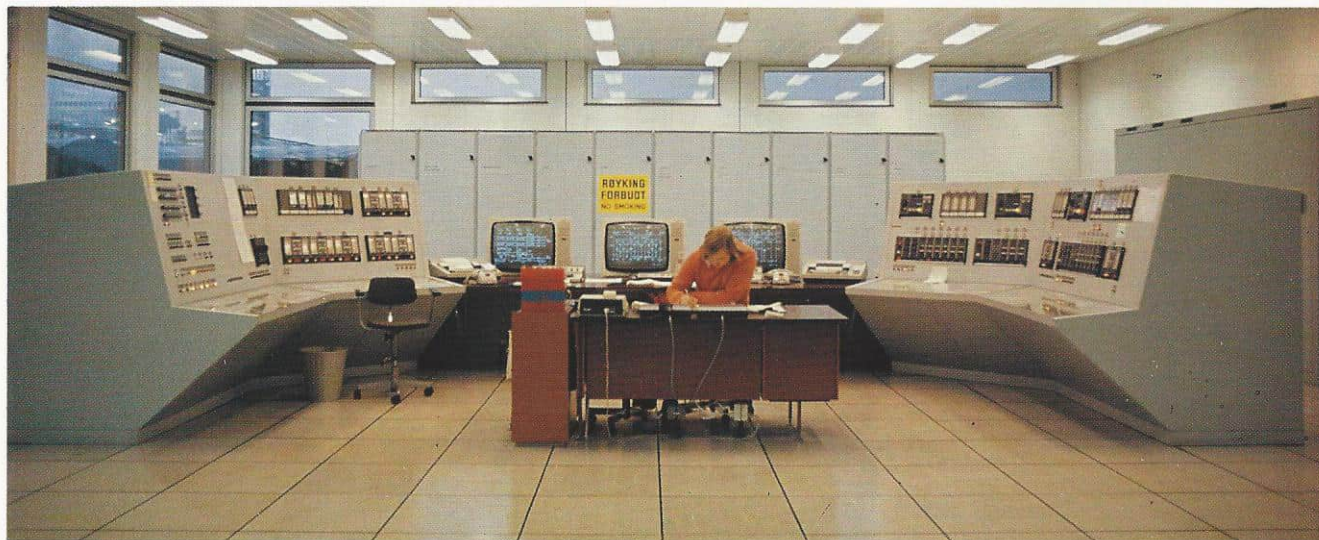
Hjernen bak fargesystemet, Bjørn Vågen, innfelt.

I 1974 leverte Siemens A/S et prosessautomatiseringssystem til det nye raffineriet på Mongstad. Det var lenge før "mongen" ble lansert som en økonomisk størrelse her til lands. Til gjengjeld var det Norges, og kanskje også Europas, første kontrollsystem i kommersiell drift basert på operatorkommunikasjon via fargeskjermmer!

Som det heter i spesifikasjonen: "Oppgaveorientert 2-datatmaskinsystem for styring/overvåking ved hjelp av fjernkontrollutstyr og mann-maskin-kommunikasjon via 3 farge-monitører med 35 prosessbilder."

I disse dager tar nytt utstyr over, vår leveranse er forlenget gammeldags. Men det er verdt å dvele litt ved dette anlegget, som den pionerbedrift det var. Bl.a. var det denne referansen som gjorde at Mobil satset på Siemens A/S da de skulle ha et moderne data-basert kontrollsystem til sin Statfjordplattform (levert 77).

I dag har konsernbaserte standard-løsninger tatt over for denne type storleveranser. Men uten slike "pilot-prosjekter", basert på 100 % norsk innsats, hadde vi neppe hatt et fotfeste innen alle de sektorer vi i dag arbeider på.

Kontrollrommet på Mongstad – mann/maskinkommunikasjon via 3 fargemonitører.

Ny Siemens-teknikk for "intelligente bygg"

"Intelligente bygninger" kalles hus som er utstyrt med BAS - Building Automation Systems, og i disse dager kan Region Øst igangsette to usedvanlig flotte eksemplarer av arten, nemlig Dagbladets nye trykkeri i Lørenskog og Norol-gården på Majorstuen i Oslo. Intelligensen går på å spare energi og dermed senke driftsomkostningene ved å regulere temperatur, fuktighet, trykk m.v. i bygningen. Samtidig ivaretas et annet viktig behov, nemlig for alarmer ved brann, feil i de tekniske anlegg, innbrudd m.v.

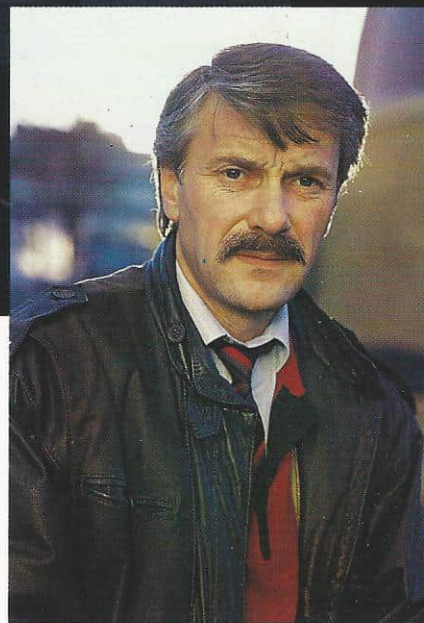
- Siemens er idag meget konkurransedyktig på dette markedet, sier vår nyansatte produktsjef Ove Ingebretsen i sentralavdeling installasjon. Ingebretsen har arbeidet i bransjen siden 1971, hvilket vil si at han har fulgt utviklingen helt fra den spede begynnelse på dette feltet.

Standard software

- Det system vi satser på kalles COROS 2000, og det samme konsept benyttes i vår markedsføring for elektrisitetsverk, offshore og industri, opplyser Ingebretsen. Det er svært viktig at vi har et standard software-system som er likt for alle oppdrag vi påtar oss, enten det er i Region Øst, Region Nord eller Region Vest. Det er nøkkelen til lønnsomhet.

- Hvordan er konkurransen på markedet idag?

- Den er preget av priskutt til siste blodsdråpe, om jeg så må si. Heldigvis er de seriøse kunder klar over at det er også andre ting enn pris som betyr noe. Men prissituasjonen må være en ekstra spore for oss til å bli mer effektive, slik at våre tjenester belaster anleggene minst mulig. Med en profesjonell holdning i gjennomføringsfasen og en knallhard økonomisk styring vil vi tjene penger på våre systemer og dermed bidra positivt til vår felles trygge hverdag.

Øverst: Norol-gården på Majorstuen, Oslo er blitt et markant innslag i bybildet. Siemens har levert hele det omfattende anlegget for automatisert driftskontroll og alarm.

Ove Ingebretsen, produktsjef i sentralavdeling installasjon for BAS - Building Automation Systems.

Ikke "for stor"

- Men er ikke Siemens "for stor" til å kunne konkurrere med de små spesialfirmaene her?

- Absolutt ikke. Dette må vi se fra den motsatte synsvinkel, nemlig at det er meget få firmaer som kan påta seg alle de installasjonstjenester Siemens står for, sterk- og svakstrøminstallasjon, adgangskontroll, intern TV, automatisering osv. Kunden ønsker i økende grad én leverandør på disse tjenester, og med våre ressurser står vi i virkeligheten meget sterkt på markedet.

Ny organisering av sentralområdene i Siemens AG

Siemens firmaledelse holder til i et ærverdig, gammelt palé på Wittelsbacherplatz i München. Bygningen ble reist i 1825 og kaltes Ludwig-Ferdinand paléet.

Sentralområdene i vårt moderhus er fra 1.10.88 omorganisert i henhold til kunngjøring om videreutvikling av ledelses- og organisasjonsstrukturen. Denne omorganiseringen skal fremfor alt føre til større markeds- og kundecontact, til større fleksibilitet, forenkling og forkortelse i beslutningsprosessen.

Sentralavdelingene – det er den nye betegnelsen – tar seg av retningslinjer, koordinerings- og støttefunksjoner på konsernnivå.

Hermann Franz leder **Sentralavdeling Konsernplanlegging og Utvikling** (ZU = Zentralabteilung Unternehmensplanung und Entwicklung) og er ansvarlig for konsernstruktur og konsernplanlegging. – Avdelingen overtar samtidig ansvaret for utvikling av lederkandidater for de øverste ledelsesnivåer.

Sentralavdeling Finanz (ZF), som allerede er utvidet med regnskapsvesen fra det tidligere sentralområdet økonomi, overtar i tillegg oppgaver på bl.a. områder som kontrakts- og markedsføringsrett, aksjeposter/datterselskaper og forsikringer. Avdelingen ledes av Dr. Karl-Hermann Baumann.

Sentralavdeling Forskning og Utvikling (ZFE) ledes av Prof. Dr. Hans Günter Danielmeyer.

Avdelingens oppgave er forskning og grunnlagsutvikling innen material-, produkt- og systemteknologi. Utover dette overtar ZFE oppgaver vedrørende næringsmessige rettsbeskyttelser og koordinerer normeringsarbeidet.

Den nyopprettede **Sentralavdeling Produksjon og Logistikk** (ZPL) har som oppgave å sikre strategi/teknologi som skal styrke konkurranseevnen i produksjon og logistikk i hele bedriften. Til dette formål utvikler ZPL nye teknologier, metoder og instrumenter som skal settes inn i felles prosjekter innen de forskjellige forretningsområder. Dessuten overtar ZPL den sentrale innkjøpsfunksjonen. Leder er Dr. Claus Kessler.

Sentralavdeling Personal (ZP) er ansvarlig for alle grunnleggende spørsmål innen personalvesenet og ledes av Hans H. Schlitzberger. Inn under denne avdelingen sorterer også sentrale personaltjenester som i hovedsak består av utdannelse- og videreutdanningsaktiviteter i konsernet, de sentrale personalavdelinger, samt kur- og rekreasjonssentra. Disse nye sentralavdelingene har faglig ansvar for tverrgående funksjoner.

Regionalansvaret ligger på de lokale enhetene (i innlandet er det ZN'ene, i utlandet LG'ene), som blir ledet av Bereich Regionen (tidligere Zentralbereich Vertrieb). Ledelsen ivaretas av Hans-Gerd Neglein.

En nyskaping er **Sentralpost for Offentlige Forbindelser** (ZSA Sentralstelle Aussenbeziehungen). Kontakt til det offentlige og bedriftens presentasjon for offentligheten er samlet her. Ledelsen er underlagt Dr. Anton Peisl.

De lokale forvaltnings- og serviceoppgavene for hovedsetet München Wittelsbacherplatz ble samlet i **Sentrale Tjenester München** (ZDM Zentrale Dienste München) og er underlagt Peter von Siemens.

*

I forrige nr. av Siemens Intern omtalte adm. direktør Tor Jemtland i grove trekk ny-organiseringen av de operative avdelinger, med bl. a. dannelsen av 15 Geschäftsführende Einheiten (GE), som er vertikalt delte enheter med markedsføring, utvikling og produksjon. – Siemens Intern vil i et senere nr. komme tilbake til en nærmere beskrivelse av denne del av Stammhaus-organisasjonen.

Ny org.enhet:

Sentralavdeling Drift samordner TA, montasje og service

Fra 01.10.88 er det opprettet en ny avdeling i firmaet, Sentral-avdeling Drift.

Avdelingen plasseres i Seksjon Økonomi under J. Grytbakk (Sentral-avdeling Markedsføring) og består av:

- TA/montasje, ledet av overing. K. Melkild
- Service, ledet av overing. S.E. Nordby.
- Økonomi, ledet av økonomisjef T. Torgersen.

De to sistnevnte funksjonene har i realiteten vært i drift en tid. Det helt nye er derfor området TA/Montasje. Dessuten er det nytt at alle tre områdene tilordnes økonomi-funksjonen.

Siemens Intern har i denne sammenheng stilt avd.dir. Jostein Grytbakk et par spørsmål.

- Overingeniører som en del av økonomiapparatet må vel være en nyskapning? Får vi en ny yrkeskategori, "ingeniører"?

- Ja, overingeniører som en del av økonomiapparatet er på mange måter noe nytt. Når det gjelder tittel, vil jeg nok holde en knapp på "økonior"!

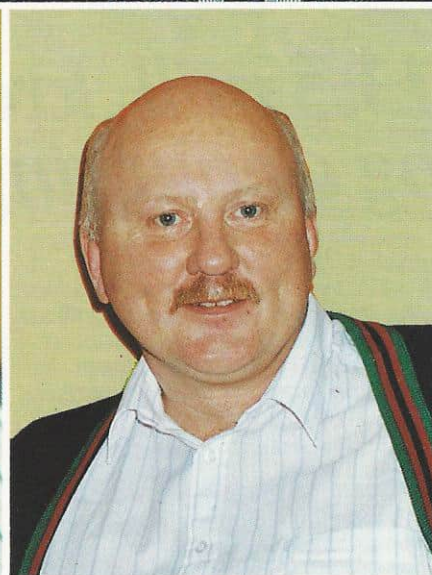
- Hvorfor legges koordinering av driftsavdelinger til økonomiapparatet?

- I og med at den nye avdelingen skal arbeide på tvers av regioner og seksjoner, ser jeg det som naturlig at avdelingen blir en del av Sentralavdeling økonomi Markedsføring som nettopp dekker slike arbeidsfelt.

- Kan du si noe mer konkret om avdelingens arbeidsoppgaver?

- Først og fremst skal vi forsøke å utnytte driftsavdelingens kapasitet og kompetanse optimalt. En indikasjon på hvilket forbedringspotensiale vi snakker om får man ved å betrakte følgende tall:

I slutten av september hadde vi 20 montasjeavdelinger, 14 tekniske av-

*Sentrale personer i den nye sentralavdeling Drift.
Fra venstre øverst: Kåre Melkild, Jostein Grytbakk, Tore Torgersen og Svein Erik Nordby.*

delinger og 8 serviceavdelinger, til sammen ca. 1700 ansatte.

De enkelte driftsavdelingene skal også med den nye organisasjonen beholde sitt resultatmessige og operative ansvar. Sentralavdeling Drift skal bidra til at vår samlede innsats innenfor dette området gir best mulig resultat.

En oppgave vil f.eks. være å bidra til at beskjefligelsestopper og -bunner utjevnes gjennom bedre planlegging og større fleksibilitet når det gjelder samarbeid over regions- og seksjonsgrensene.

En annen oppgave vil være å bidra til å hente inn de gevinster som sikkert kan oppnås ved å innføre enhetlige rutiner og arbeidsmetoder på driftsavdelingene.

Kanskje vi skal si at hovedstikkordet for den nye avdelingen er koordinasjon?

Jabba, dabba DUI – nå kan du spørre direkte mot lager i Tyskland

Det såkalte papirløse Siemens begynner å ta form. Nå kan du ved hjelp av DUI bruke terminalen til å undersøke om varen finnes på fabrikklager (E- og I-verk) i Tyskland. Deretter kan du ved hjelp av FABSTA få alle opplysninger om den enkelte vare og så til slutt via BESNOR foreta en bilagsløs bestilling. I uke 38 ble dette demonstrert i alle regioner.

Enkelte opplysninger savnes i dag. Siden det her er snakk om tyske systemer er ikke de fremmedleverandørene Siemens Norge bruker registrert. Norsk brukerdokumentasjon finnes imidlertid for alle disse systemene.

Foreløpig er første versjon av DUI ferdig. Om et år vil imidlertid alle de tre systemene, DUI, BESNOR og FABSTA være integrert til ett system. Allerede nå kan du begynne å gjøre deg kjent med disse systemene (som har norsk brukerdokumentasjon). Skjermbildene vil være de samme og overgangen til det integrerte systemet vil bli enkel når brukeren kjenner til de tre delene det består av.

Her demonstrerer Hubert Majsiuk (ansvarlig for DUI på verdensbasis) systemet for interesserte brukere i S/T. Han reiste rundt sammen med Svend Andersen (systemansvarlig i Norge) og Turid Høgrann (opplæringsansvarlig) og demonstrerte systemene.

13.5 mill. kroner går til stipend og opplæring

Siden 1975 har Siemens hatt stipendordning for sine ansatte. Den gang startet det i all beskjedenhet med 16 søkere! Av disse fikk 11 stipend – totalt kr. 31.000,-. Utviklingen har vært stor fram til i år hvor nærmere 100 søkte stipend, og 63 fikk til sammen kr. 315.000,-.

Vi har i løpet av disse årene fått to stipendordninger:

Stipend 1:

- for ansatte som søker videreutdanning
- for ansatte som søker til hobby/kultur
- for ansattes barn med spesielle interesser/evner
- for pensjonister

Stipend 2:

- for ansatte som tar videreutdanning tilsvarende 1 års heltidsstudium eller mer – og som har vært ansatt minst 3 år.

Nærmere forklaringer om disse stipendvedtektene er gitt i husmelding april 1988, som er sendt alle ansatte. Vedtektene og søknadsskjema kan du få ved henvendelse til opplæringsavdelingene i S/O, S/T og S/B.

Stipendordningen er ment som et tilskudd til videreutdanning som ikke dekkes av avdelingene, eller som en oppmuntring til medarbeidere som dyrker en spesiell interesse.

Utenom stipendordningen bruker bedriften flere mill. kroner hvert år til opplæring over avdelingsbudsjettene. For forretningsåret 87/88 ble det i Siemens Norge brukt 13,2 mill. kr. til opplæring, opplyser Stipendutvalget.

Det kom inn 95 søknader i år. Stipendbeløp til fordeling var:

Stip. 1 = 65.000,-
Stip. 2 = 250.000,-

Disse har fått stipend:

Stipend 1:

Arild Roskifte, S/O. Birgitte Berstad, S/O. Signhill Steffensen, S/B. Jan Eigil Martinsen, S/O. Knut Bårdsen, S/O. Erik Bergli, S/O. Mette O. Thorstensen, S/Sarpsborg. Frode Flesland, S/B. Bjørge Tohe, S/O. Arne Nyhammer, S/B. Rune Brungot, S/T. Bjørn Olav Skorstad, S/T. Oddvar Lenes, S/T. Lars Markussen, S/Harstad. Svein Kåre Rygg, S/T. Frank Ludvigsen, S/Kjøpsvik. Per Ingvar Rognes, S/T. Anita Brækken,

S/T. Berit Solem, S/T. Linda Ekren, S/B. Gertrud Lundberg, S/Stavanger. Liv Sorknes Bye, S/T. Jonas Sjøvaag, barn av ans. S/O.

Stipend 2:

Svein Skagseth, S/O. Stein Kristiansen, S/O. Svein A. Sandvik, S/T. Kaj Strømmen, S/B. Knut Arne Thannem, S/O. John Arild Holter, S/O. Paul Bjarne Gundersen, S/Kr.sund. Tore S. Hansen, S/O. Ørjan Martinsen, S/O. Geir Arne Trana, S/O. Svern-J. Garstad, S/O. Pål Gundersen, S/O. Thor Georg Sælid, S/O. Jon Øivind Munthe, S/Haugesund. Gunnar Hansen, S/Haugesund. Kåre Aga, S/B. Roy Michaelsen, S/Stav. Helge Solberg, S/O. Per Kr. Meyer, S/O. Rolf Arthur Grønvigh, S/B. Lisbeth Gulbrandsen, S/O. Gunn Oland, S/O. Tove Amundsen, S/O. Ove Olsen, S/B. Britt E. Uthus, S/T. Geir Kaare Alstad, S/T. Asbjørge I. Østgaard, S/T. Rune Skorstad, S/T. Roger Johnsen, S/T. Leif Brage Stølhaug, S/T. Arnt Skog, S/T. Arnt Inge Thorvik, S/T. Bård Ulseth, Kr.sund. Jostein Sæterøy, S/Kr.sund. Inger Sivertsen, S/Sandnessjøen. Odd Egil Wisja, S/T. Bjørn Brovold, S/T. Stein V. Trøan, S/T. Heidi Sneisen, S/T. Nils Lund, S/T.

Trondheimspensjonistene ute og lufter seg igjen – Tur til Leningrad

Vi var 44 pensjonister som startet bussturen om morgenen 2. sept. 1988. Reiseruten var Trondheim-Sundsvall-Vasa-Tammerfors-Viborg-Leningrad, hvor vi ankom 3. dagen.

Her innkvarterte vi oss i hotell Moskva, som har 2000 sengeplasser og med korridorer så lange at vi ønsket oss sykkel! Hotellet var nytt og flott, rent og pent.

Det var underlig å komme til et land så forskjellig fra vårt, og de to dagene ble en eneste stor sightseeingtur. Byen var vakker med brede og lange gater, den lengste var 11 km., og etter vår målestokk hjalp det noe at bussen kostet kr. 0.50.

De vakre husfasadene var malt i harmoniske farger, alt pompøst og

gedigent. Det samme var Neva, elven som slynget seg gjennom byen, bred og mektig med lange, vakre broer. Det var tydelig at vi her så mye av den europeiske gullalder hva gjelder kunst og arkitektur, skønne bygninger, gedigne minnesmerker og bautaer i eminent utførelse.

Vi var på farten fra tidlig morgen til langt på kveld og besøkte Vinterpalasset og Eremitasjen, begge med hundrevis av saler fulle av kunstverk. Videre besøkte vi Sommerpalasset og gikk omkring i det vakre parkanlegget med de berømte gyldne fontener. Ellers så vi Peter Paulfestningen og den særdeles vakre Isac-katedralen hvor vi dessverre ikke kom inn på grunn av den store turiststrømmen. Et

zoologisk museum ble også besøkt og her så vi blant meget annet en mammut 5 meter høy som i sin tid ble funnet i isen i Sibir.

Det ble også tid til sirkusbesøk, en 4 timers fantastisk opplevelse!

Vårt inntrykk av Leningrad og folket der var positivt, folk var enkelt, men pent kledd og skolebarna i pene uniformer. Forholdene minte meget om tiden hos oss før krigen, maten f.eks. var enkel, ingen luksus, men det var nok mat og den var solid. Berømmes må også barna for sin oppførsel, de kom pent hånd i hånd med sine foreldre og satte seg pent ned på sin plass under sirkusforestillingen, ingen løping rundt i lokalet, ingen roping eller leven. Pikene i nette kjoler og store sløyfer i håret og guttene i pene dresser, det er tydelig at det satses på barna.

På vår daglige busstur så vi en masse severdigheter og midt i byen var det et vakkert parkanlegg med evig ild til minne om alle de som omkom under beleiringen av byen under siste krig.

2 dager i Russlands nest største by var selvsagt alt for lite, og tidlig om morgenen mens solen steg opp over Leningrad, passerte vi Neva nok en gang med håp om å komme tilbake for å oppleve og se ennå flere av byens severdigheter!

Til slutt må også nevnes at vi på bussturen var innom vintersportstedene Lahti og Falun, og opplevde å se hoppere sette utfor disse kolossale bakkene, ikke på sne, men på plast! Vi er da moderne!

G.L.

Formiddagstur til Munkholmen

Vi var 33 Siemenspensjonister som møttes i Ravnkloa for tur til Munkholmen, hvor det ville bli omvisning med etterfølgende lunsj.

Det hadde vært gråvær et par dager og til fjordturen trengte vi godvær, og ganske riktig, et stykke ut på fjorden trengte sola igjennom og vi hadde blå himmel og strålende sol! Godt folk har godt vær!

På kaia ble vi hilst velkommen av 2 "munker" som serverte oss en velkomstdrink.

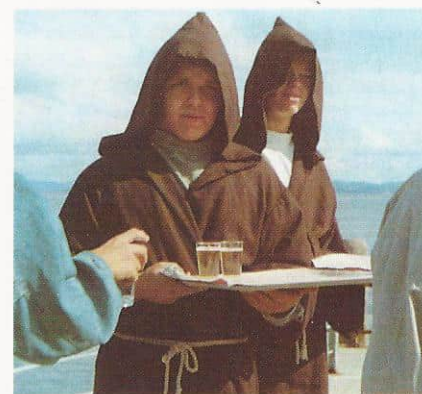
Husene derute fortjener nærmere omtale, men vi fester oss først og fremst ved tårnbyggingen i sten og innvendig er den i grovt, gedigent tømmer og bjelker.

Guiden kunne fortelle oss at vår historiske perle rett utenfor byen, gjennom tidene har fristet en forskjelligartet tilværelse. – Munkholmen var i den eldste tid brukt som

rettersted, og historien forteller at Olav Tryggvason i år 995 lot hodene til Håkon Jarl og trelen Kark nagle fast til galgen som stod derute. Som en ironi, ble stedet senere brukt av Benektinerordenen som kloster.

Tidene skiftet, og Munkholmen ble bygget om til fort og fengsel. De mørke, trange fangcellene forteller om en annen sort fengsel enn de vi har i dag. – Den mest berømte fangen var Griffenfelt som satt her i 18 lange år. Det fortelles at han ikke akkurat hadde noen streng arrest, han fikk ta imot besøk, hadde private elever og hadde sogar egen tjener. – Så var det stille i mange år på holmen inntil annen verdenskrig. Tyskerne fant at holmen strategisk var meget viktig, bygget den om og befestet den.

Idag er Munkholmen et populært utfartssted med kafeteria og restaurant og med stor badeplass. Munk-

holmbåten går i skytteltrafikk hele dagen, og de mange utenlandske turister bekrefter det guiden fortalte, at Munkholmen som fortidsminne har en plass blant de fremste i landet.

Etter den interessante innføringen i Munkholmens historie, smakte det godt med deilig lunsj servert i den tidligere kommandantboligen på Munkholmen, og av "munker"!

G.L.

Julekaker må vi ha i år også – og her er noen gode Siemens-oppskrifter

En riktig god jul ønskes fra Asbjørg Gullord

Mangt og mye forandrer seg,
men juletradisjonene holder fortsatt stand.

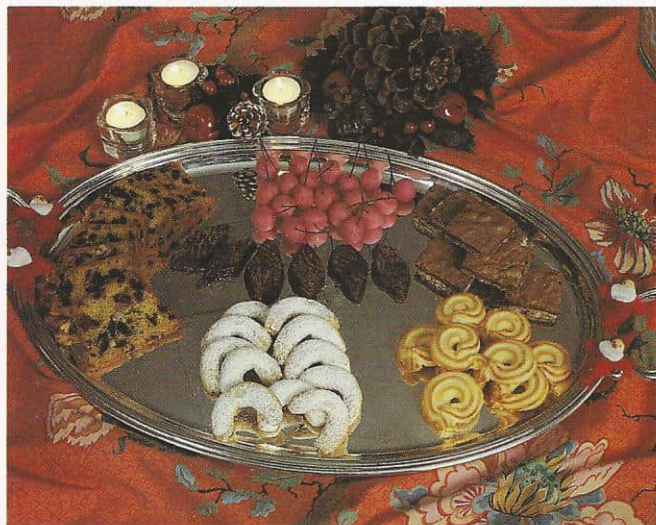
Julekaker må vi ha i år også.

Julekakene kan bakes når som helst før jul,
og Siemens husholdningsapparater hjelper oss
med det meste.

Disse oppskriftene er alle prøvd og funnet
vellykket her i Østensjøveien.

Noen er tradisjonelle, andre nye.

Rosa marsipankuler som henges på furunåler,
ser ut som kirsebær,
og er særdeles dekorative på fatet.

Wiener sjokolade-snitter De smaker som konfekt!

Denne porsjonen kan lages i en MK
1000/1500 (Food prosessor) og en
porsjon passer til stekebrettet i Mikro-
pluss.

For ovnspanne størrelse ca 35 x
40 cm, må du lage en og en halv por-
sjon for at snittene skal bli saftige.

5 eggehviter
100 g sukker
1 ts vaniljesukker
200 g malte hasselnøtter

Mal hasselnøttene først med kniv.
Visp eggehvitene stive med suk-
keret.

Ta ut måleglasset i lokket på food
prosessoren, da blir lufttilgangen
bedre og volumet større.

Tilsett hasselnøtter og vanilje-
sukker. Rør det raskt inn i eggehvit-
massen v.h.a. momentinnstillingen.
Deigen fordeles på bakepapir på
stekebrett eller ovnspannen.

Stekes ved 175°C i 20 min. nederst i
ovnen.

100 g smør, gjerne usaltet
100 g sukker
5 eggeplommer
150 g smeltet kokesjokolade

Smør og sukker røres hvitt, rør
raskt inn eggeplommene, deretter
smeltet sjokolade.

Denne massen smøres på den stekte
bunnen, det hele stekes deretter i
10–15 min, fortsatt ved 175°C.

Avkjøles og skjæres i firkanter.

Julefruktkake

225 g margarin
175 g sukker
4 egg
225 g mel
1 ts bakepulver
250 g rosiner
50 g cocktailbær
100 g appelsinskall
100 g sukat
100 g hasselnøtter
10 svisker
1/2 dl konjakk
1/2 dl konsentrert
appelsinjuice (frossen)
2 stk. 1-liters former
Temp.: 150°C
Tid: Ca. 1 1/2 time
Nederst i ovnen

Rør margarin og sukker hvitt. En
porsjon er passe til plastbollen med
dobbelvisp, MK 6612.

To porsjoner er passe til stål-
bollen i varmt vann før du tilsetter
margarin i biter. Da går det særdeles
raskt å få en luftig og lett smørkrem).

Tilsett vekselvis noe av melet og
bakepulveret og egg. Hakk frukter og
nøttene og rør det inn med resten av
melet. Tilsett juice og konjakk. Bruk
M-knappen ved all tilsetning til smør-
kremen. Hell røren i godt smurte
former.

Det er praktisk å legge en stripe
matpapir i bunnen av formen, da får
en kakene hele ut. Stek 1 1/2 time,

Smørkranser Antall: Ca. 60 stk.

Denne deigen kan med letthet
sprøytes ut gjennom en kjøttkvern
med plate med stjernemønster i, –
eller bruk en kakesprøyte.

185 g smør
125 g sukker
1 egg
1/2 ts vaniljesukker
Ca. 230 g mel
1/2 ts bakepulver

Denne porsjonen passer i en food
prosessor. Rør smør og sukker hvitt,
med visp. Rør inn egget og alt det
sammensiktede tørre med eltekloa.
Pass på at det ikke blir for mye mel i
deigen.

Stek en prøvecake.

La deigen ligge kaldt en stund.
Sprøyt deigen ut på lett smurt skjære-
brett. Del deigen i ca. 12 cm. lange
lengder, legg dem på stekebrettet som
ringer.

Småkaker blir særdeles sprø når de
stekes ved hjelp av varmluft. Steking
med varmluft tilsier 20°C lavere
temperatur enn normalt og lengere
tid. Stekes i to høyder, varmluft.

Temperatur: 160°C
Tid: Ca. 15 min.

prøv med en pinne om de er stekte.
Pakk kakene i folie når de er avkjølt.
De blir bare bedre av å ligge kaldt for å
modne. Kan med fordel dynkes med
sherry før servering.

Siemens Intern

18. årgang. Utgitt av Informasjonsavdelingen.

Redaktør: Per Buer, S/O

Red.sekretær: Espen Nordhagen, S/O

Medarbeidere: Inger Kristensen S/T
Knut Madsen, S/B